

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FELEÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KETSZERESÉ. EGYES SZÁM 16 FILLER, VASARNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 161. SZÁM.
1929 JULIUS 19. PÉNTEK.

16 FILLER

Háboru előtt

Alig múlt tiz esztendeje, hogy megtépázott, rongyos hadserégek, kimerült, idegromos emberek elindultak vissza a lövészárkokból.

És még alig múlt néhány esztendeje. Még itt járnak közöttünk kopogós markóval a viavágás örök megbévegezettjei, sánták, békák, tehetetlen kiszolgáltatott emberek. Még itt sirnak körülöttünk a hadiözvegyek, a hadiárva, iparunk, kereskedelmünk, kulturánk még nyögi, szenved a háboru viharos gázolását és máris újból és újból előreveti rémét.

Ugy állanak szemben egymással Európa népei, de a távol Ázsia is, mintha lebírhatatlan gyűlölet szoritáná a markukat. Alig fegyverben leskelődnek át egymás határain és a fegyverkezés eszeveszett örülete vonja el a kulturától, a szociális intézményektől, a népjólét fejlesztésétől a pénzt. Sötét titkos laboratóriumokban nagy alkotásra született tudós koponyák azon törlik a fejüket, hogyan, miképen gyilkolható legjobban, leggyorsabban az ember. Hajókat, repülőgépeket, monstrumokat építenek és valamennyi mögött ott mosolyog, vigyorgó ábrázatával a halál. Miközben az óceán fölött kering a Zeppelin, azalatt számító koponyák a jövő tengeri háborújának stratégiáját gondolják végig.

Most Bulgária és Szerbia, Kína és Oroszország között robbantak ki a visszafojtott szenvedélyek. Fegyverek villannak a határon és a kirepülő ólomgolyók halálra készülnek sebezni a békét, amely után pedig annyira vágyik az emberiség. Apró kis ólomdarabok, nem tudni, mikor gyújtják lángra a villamossággal telített levegőt és mikor kigyóznak végig a gyilkos lángoszlopok az egész világ testén. Hiszen csak most sikerült lecsillapítani az olasz-francia ellentétet, csak most tudták, úgy, ahogy helyreállítani a jugoszláv-olasz békét. A Rajna-vidék megszállása miatt még mindig kísért a veszedelem, amely szüntelenül Damokles kardjánál bizonytalanabban lóg az emberiség feje fölött.

A népszövetség pedig trónusán trónolva, mint a strucc, semmit sem vesz észre, vagy semmit sem akar észrevenni. Mintha csak azért született volna meg egy világháboru véres vajudásából, hogy fedezze az újabb borzalmaknak és vérfürdőknek az előkészítését. A megmámorosodott győzők diktálnak a Népszövetségben és nem lehet többet várni a megkötyөгösödött koponyák elvakultságától. Azokban a kérdésekben, amelyekben a világ békéjének a sorsa megfordul, a legnagyobb közönyt és nemtörődömséget tanúsítja ez a rendeltetésétől igen távol álló torz szülött, amelynek urai és parancsolói, a győzők nem tudnak és

nem akarnak tanulni.

Ennek a nemtörődömségnek a következménye a csehek hidasnémeti vakmerősége is és mindaz, ami az utolsó esztendőben a népek nyugtalanítására történik. — Nincs hatalom, mondják, a Népszövetség kezében. Erkölcsi testi-

let pusztán és azért nem gátolhat meg bizonyos dolgokat. Ez lehetséges, de van hatalom azoknak az államoknak a kezében, amelyekből összetevődött a Népszövetség. — Ezeknek vannak képzett, nagy tudású államférfiai, akiknek meg kell látniuk a fenyegető veszedel-

meket és kötelesek megakadályozni, nehogy a titkos diplomácia kavgó üstjéből újabb világháboru lidérce szálljon fel. Meg kell akadályozni, mert ennek a sötétbeugrásnak a következményei nemcsak borzalmasak, de kiszámíthatatlanok is.

Megszakadt a diplomáciai viszony Kína és a szovjet között

A moszkvai kínai ügyvivő kikérte utlevelét. — Vörös csapatok harca készen gyülekeznek Mandszuria határán.

Moszkva, jul. 18. A Tass Iroda jelenti: A kínai jegyzékre adott szovjet válasz kijelenti, hogy a szovjetkormány felfogása szerint

a jegyzék tartalma nem kielégítő, hangja pedig alszentekedő.

A szovjetkormány visszahívja Kínában lévő diplomáciai, konzuli és kereskedelmi képviselőit, — a kelet-kínai vasutaknál működő szovjet alkalmazottakat; megszakítja a vasuti összeköttetést Szovjet-Oroszország és Kína között, és felhívja Kína diplomáciai és konzuli képviselőit, hogy hagyják el haladéktalanul Szovjet-Oroszországot.

London, jul. 18. Nankingból jelentik, hogy a kormány higgadtan ítéli meg az orosz ultimátum következtében kialakult helyzetet. — Azt hiszik, hogy az incident sikerül tárgyalásokkal rendezni.

Tokio, jul. 18. A Reuter-iroda jelentése szerint

a charbini postavatot tegnap már nem kapott esatlakozást az orosz vonathoz.

Ebből a körülményből arra következtetnek, hogy

az Európa felé irányuló forgalmat beszüntették.

A tokiói menetjegyiroda beszüntette a Szibérián át való utazásra jogosító menetjegyek kiadását. — Charbini táviratok szerint

a kínaiak lázas katonai készülődéseket tesznek.

A határ felé igen sok csapat szállító vonat van utban.

A mukdeni arzenál megfeszített erővel dolgozik a munició előállításán.

A SZOVJET JEGYZÉKE.

Moszkva, jul. 18. A Tass Iroda közlése szerint a kínai kormányhoz intézett új jegyzékben az orosz szovjetkormány a következőket mondja:

A szovjetkormány az volt az óhaja, hogy jogi alapon állítsa helyre Szovjet-Oroszország és Kína viszonyát, amelyet a kínai hatóságok megsértettek. Eppen ezért a szovjetkormány a kínai kor-

mányhoz intézett első jegyzékében három rendkívül mérsékelt javaslatot tett: ezek a javaslatok a minimális feltételeket foglalták magukban. A kínai kormány ezeknek a javaslatoknak legfontosabb pontjait visszavetette.

A mukdeni és a pekingi egyezmények helyreállítása helyett a kínai jegyzék megerősíti az egyezmények egyoldalú hatályon kívül helyezését. A kínai jegyzék kommunista propagandára hivatkozik. — Ez a hivatkozás hazug és képmutató, mert ha valóban ilyen üzelmek fordultak volna elő, a kínai hatóságoknak módjukban áll, hogy ezeknek véget vessenek.

Ehelyett ahoz az eljáráshoz folyamodtak, hogy lefoglalták a kelet-kínai vasutakat

és megszakították azt a viszonyt, amely Kína és Szovjet-Oroszország között az aláírt szerződések értelmében fennáll.

Mindezek alapján a szovjetkormány jegyzéke arra a végső következtetésre jut, hogy a kínai kormány eljárása lehetetlenné teszi a normális viszony helyreállítását a két kormány között.

A moszkvai kínai ügyvivő kikérte utlevelét.

Kovno, jul. 18. Moszkvából jelentik: A moszkvai kínai ügyvivő ma látogatást tett Karachan külügyi népbiztosnál és

Minden vármegye közadakozásból vásároljon egy-egy repülőgépet

Érdekes mozgalom a magyar aviatika fellendítésére.

Pécs, július 18. Nemrégiben a Pécsen megjelent Dunántul c. napilap a magyar aviatika fejlesztése érdekében azt a gondolatot vetette fel, hogy minden vármegye közadakozásból vásároljon egy-egy repülőgépet s ajánlja fel az Aero-Szövetségnek.

A gondolat országos visszhangra talált s különösen Pécs város és Baranya vármegye területén fogadták rendkívül kedvezően. Az első adakozók közé állt Fischer Ferenc, Baranya vármegye főispánja, aki lelkes nyilatkozatával

ajánlotta a mozgalom felkarolását a város és a vármegye közönségének figyelmébe. Egy hét alatt a mozgalom céljaira ezer pengő folyt be, ezenkívül pedig felajánlottak 600 négyszögletes telket 6 ezer pengő értékben. Most már Vas vármegye területén, Hajdu, Sopron, Somogy, Csongrád, Bácska, Baranya és Pest vármegyék területén folyik a gyűjtés. A baranyavármegyei gyűjtés a jelek szerint a legrövidebb időn belül sikeresen fog befejeződni.

Egy postrestante távirat árulta el a laínzi gyilkosság új gyanusítottját

A letartóztatott Bauer Gusztáv bécsi kereskedő szintén tagad és alibit akar igazolni. — Felner Andrászt tényleg szabadvábra helyezték.

Bécs, július 18. Mint már tegnap jelentettük, a laínzi gyilkosság ügyében meglepő fordulat állott be, amennyiben Felner Andrászt, a gyilkosság eddigi gyanusítottját szabadrólra helyezték és elbocsájtották a voloscai kerületi fogházból.

Berlinben pedig letartóztatták Bauer Gusztáv 38 éves bécsi kereskedőt,

aki ellen súlyos terhelések merültek fel.

Bauer Gusztávról megállapították, hogy

a laínzi tragédia előtt szoros kapcsolatot tartott fenn Schaftner Kittyvel és minden jel arra mutat, hogy a gyilkosságot ő követte el.

Wahl dr. a bécsi bünygyi rendőrség főnöke már el is utazott Berlinbe, hogy kihallgassa Bauer Gusztávot.

A trieszti nyomozás eredményei sokban hozzájárultak az ügy tisztázásához. — Wahl dr. Triesztben megállapította, hogy

Schaftner Kitty trieszti lakásán gyakori vendég volt egy bécsi férfi, aki dr. Bauernek nevezte magát.

A trieszti szálloda személyzete is azt vallotta, hogy az asszony többször panaszkodott Bauer miatt. A bécsi nyomozás megállapította, hogy Bauer Gusztáv tényleg többször fordult meg Triesztben s így

ő az a kereskedő, aki Schaftner Kittyvel egy szállodában lakott Triesztben.

Azt is kiderítette a nyomozás, hogy Bauer Gusztáv volt az egyetlen, aki Schaftner Kittyvel haláláig állandóan levelezésben állott.

Megállapították azt is, hogy Bauer Gusztáv néhány héttel ez előtt eltávozott bécsi lakásáról és ismeretlen helyre költözött. Egyes nyomonok azt mutatták, hogy Bauer Németországba utazott, mire rádió útján adták ki Németországban a körözést ellene. Ennek eredménye is lett, mert tegnap este Berlinben már le is taróztatták Bauer Gusztávot, akinek bécsi lakásán tegnap házkutatást is tartottak és lefoglalták egész levelezését, amelyből valószínűleg sok mindenre világosság derül majd.

Berlin, július 18. A berlini rendőrfőnökség sajtóosztálya ma reggel hivatalos közleményt adott ki, amelyben megerősíti a bécsi lapoknak azt a jelentését, hogy a berlini rendőrség tegnap este az egyik Friedrichstrassei szállodában kinyomozta Bauer Gusztáv bécsi kereskedőt és letartóztatta. Tekintettel arra, hogy a bécsi rendőrség közlése szerint Bauer alaposan gyanúsítható Schaftner Kitty meggyilkolásával. Bauer Gusztáv valószínűleg néven jelentette be magát a szállodában, úgyhogy a rendőrségnek a bécsi körözéssel beérkezése után csak a szállodák névjegyzékét kellett átnéznie és azonnal megtudta, hogy Bauer a Kaiserhofszállóban lakik. Bauer a letartóztatásánál nem ellenkezett és nyugodtan követte a detektíveket, valószínűleg már holnap Bécsbe szállítják.

Bécs, július 18. Bauer Gusztáv letartóztatásáról szóló rendőri jelentés szerint

a letartóztatást csak azután jogatosították, miután Felnernek sikerült teljes alibit bizonyítania.

Az olasz rendőrség megállapította, hogy Felner 1928 július 17-én, tehát a laínzi gyilkosság napján Gradóból jövet tényleg Velencébe utazott, ahol Koch Gertruddal együtt a Hungaria Palazzi del Lidóban szállt meg.

A rendőri jelentés ezután részletesen ismerteti, hogyan jöttek Bauer nyomára. Megállapították, hogy 1928 július 14-én egy postrestante távirat érkezett Bécsből Schaftner Kittynek Triesztbe. Ezt a táviratot Bauer adta fel. A táviratban Bauer azt írja, hogy nagyon örült a viszontlátásnak és kéri Schaftnert, közölje vele pontosan megérkezésének napját és idejét. Július 16-án, a gyilkosságot megelőző nap azután távirat ment Triesztből Bauer Gusztáv címére, melyben

Schaftner közölte, hogy másnap, 17-én délelőtt 10 órakor érkezik Bécsbe.

Ilyen körülmények között egészen bizonyos, hogy a kritikus napon, július 17-én Bauer már a pályaudvaron várta Schaftner Kittyt, aki Bauerral együtt távozott. Bauer a rendőrségi jelentés szerint egyelőre mindent tagad. Előzetes letartóztatásba helyezték. A bécsi lakáson és irodájában megejtett házkutatás eddig nem járt pozitív eredménnyel. A berlini rendőrség részéről sem érkezett még meg a kimerítő jelentés a berlini nyomozás eredményéről.

Bécs, július 18. Bauer Gusztáv közismert és igen előkelő bécsi családból származik. Apja vaskezeskedő volt Bécsben.

A nyomozás során kiderült, hogy Bauer a kritikus időben, 1928 július 15—20-ig a bécsi dalosünnepség napján nem lakott a Spiegelgassei lakásban, mert egyik testvére, Bauer Leó, aki operaénekes Drezdában, két más operaénekesrel éppen vendégségbe jött Bécsbe a dalosünnepségre. Bauer Gusztáv átengedte testvérenek és a két másik drezdai operaénekesnek a lakását, ő pedig azt mondta, hogy elutazik!

Az irodában lefoglaltak egy levelet, melyet Bauer július 16-án intézett egy német céghez és a melyben azt írja, hogy elutazik Bécsből, az üzleti leveleket tehát ne a lakására, hanem irodájába címezzék. Ez a levél már-már tisztázta Bauer alibijét, midőn ma délután kiderült, hogy

Bauer csak július 19-én hagyta el Bécsét; 18-án, tehát a gyilkosság második napján, egyik nővérénél, Meidlingeréknél volt ebéden.

Ezen az ebéden Bauer Leó drezdai operaénekes is résztvevett.

Bauer Gusztáv csinos, középtermetű férfi, széles arca, vörhenyes színű haj van. Kis angolbajuszt visel, sportember és nagy zenei műveltségű.

A gyilkosság utáni napon, midőn ebéden volt nővérénél, Meidlinger ékszerész feleségénél, senki sem vett észre rajta semmi gyanúsat. Bauernek egyébként már öt éve volt viszonya Schaftner Kittyvel. Schaftnert a Raatonsteigi irodában is jól ismerték, mert gyakran meglátogatta Bauert. A ház-mester nagyon jól emlékszik Schaftner Kittyre, aki feltűnő és

elegáns jelenség volt.

Berlin, július 18. A berlini rendőrség Bauer Gusztáv utleveléből kétséget kizáróan megállapította, hogy Bauer osztrák állampolgár, úgy hogy a kiadatási eljárás gyors lefolytatásnak semmi akadálya sem lesz. — Ennek megtörténte után Bauert már a legközelebbi napokban Bécsbe szállítják.

Uszóaknába ütközött a Volga gőzös - tizennégy utas a tengerbe veszett

Bukarest, július 18. Constanzába érkező hajók jelentése szerint az elmúlt éjszaka segítséget kérő rádió-jelentéseket vettek fel a süllyedő Volga orosz gőzöstől. A Volga két-ezer tonnás gőzös július 16-án indult

utnak Novoruszijszkból, fedélzetén áruval és utasokkal s utközben uszó aknába ütközött. Reggel 3 órakor a gőzös jelezte, hogy süllyed és személyzetéből 17 utas közül eddig 14 már a tengerbe veszett.

Ötven teljelentés alapján letartóztatták Szeghalom buzavásárlóját

Elvitte a szeghalmiak buzáját egy buzaspekuláns, akiről azt hitték, hogy a Futura bizománya.

Tele van panasszal, kétségbeesésel Szeghalom. Egy 28 éves fiatal-ember kezén eltűnt, elcsikkadt a szeghalmiak buzája, aki vagonszám-
ra szedte össze értékesítésre a buzát. 1926-ra nyulnak vissza az események, 1926 végén a szeghalmi piac-
ter tágas üzlethelyisége fölött új táblát akasztottak ki:

Futura gabonavásárló telepe.

Néhány nap mulva már ki is dobolták a községben, hogy aki jól akarja értékesíteni a buzáját, hozza csak ide, a Futura bizományaéhoz. A szeghalmiak szívesen keresték fel az új üzletet, ahol egy 28 esztendő fiatalember: Lázár József fogadta őket s úgy mutatkozott be nekik, mint a Futura bizománya.

Lázár azelőtt egyik legnagyobb budapesti gabonakereskedelmi cége tisztiselője volt. Később ott hagyta állását s megnyitotta az új üzletet. A Kisújszállási Hitelszövetkezettel kötött szerződést Lázár József. A Hitelszövetkezetnek, mely az OKH tagja és a Futura bizományi telepe, Szeghalmon Lázár József lett a bizománya. Így került összeköttetésbe a futurával, amelytől később közvetlen megbízást nyert bizományaos gyanjú bevásárlására. Gabona felében azonban nem a Futura közvetlen bevásárló telepe volt a Lázár féle üzlet, noha a táblák azt hirdették. Óriási forgalmat bonyolított le az üzlet.

Nines buza.

Eveken át, egész 1929 februárig kifogástalanul működött a Lázár-féle bizományi üzlet, amely most már a zöld hitelek folyósításával is foglalkozott. 1929 februárjában azonban váratlan események történtek az üzletben. Egyik gazda a másik után jelentkezett Lázárnál a tárolásra átadott buzáért, de nem kapta meg a buzát. Lázár először azzal küldte el a gazdákat, hogy Kisújszálláson őrzik a gabonájukat, később azonban, amikor már türelmetlenebbül követelték a buzájukat a szeghalmiak, Lázár megtörtént jelentette be, hogy elspekulálta magát, nines buza és nines pénz.

A szeghalmi károsult gazdák ekkor Lázár József ellen bünyvádi feljelentést tettek. Eddig ötven feljelentés érkezett a szeghalmi bizományaos ellen. A nyomozás megindult és eredménye az lett, hogy ötven feljelentés alapján Lázár Józsefet csalások és sikkasztások sorozatáért letartóztatták az ügyészség és beszállította a gyulai királyi törvényszék fogházába. — Lázár letartóztatása után tovább folyt a nyomozás, amely megállapította, hogy Lázár a zöldhitelek

körül ügyleteknél váltókat is hamisított, egyik váltót például úgy hamisította meg, hogy az üzlet kifutó fiújával iratta alá a váltókat.

A szeghalmiak azonban nem elégedtek meg a bünyvádi feljelentéssel és Lázár letartóztatásával, hanem megbízták az egyik helybeli ügyvédet, hogy indítson pert a Kisújszállási Hitelszövetkezeten ellen követelésük biztosítására. Az első próbaper meg is indult, de a tárgyalás előtt néhány nappal a Kisújszállási Hitelszövetkezet teljes összegében kifizette az ügyvéd kezébe a követelést.

Igy ért véget a próbapör, amely után most az ügyvéd újabb perek legióját indítja a szövetkezet ellen.

EGY ROMÁN KÖLTŐ SZOBORÁT ALLITJAK A SEGESVÁRI PETŐFI-SZOBOR TALPAZATRA.

Kolozsvárról jelentik: A „Cuvantul” című oláh lap szerint Banut Aurél segesvári prefektus gyűjtést rendezett, minek révén sikerült pénzalapot teremteni Eminescu oláh költő szobrára, melyet a Petőfi-szobor talpazatára szándékoznak felállítani. — A Cuvantul cikkéhez az egyik kolozsvári magyar lap azt a kérdést teszi: „Szerényen kérdezzük. Eminescu halt-e hősi halált Segesvár mellett, vagy Petőfi?”

Szebb és ocsóbb, mint a csempe

„Gromo“

zománcozott la védőemez

türedszoba és konyhatelek burkolására minden színben izléses szevényekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mesternél

DEBRECEN, CSAPO U. 3

Telefon 917.

Bécsben egy örült le akarta lőni az osztrák kancellárt

A merénylet megfiúsult, mert a revolver csütörtökön mondott. — A merénylő Miklas elnököt is le akarta űtni egy vasdarabbal. — Nemrég szabadult ki az örültek házából.

Bécs, július 18. Ma délelőtt a Burgplatzon egy ember töltött Mauser-pisztolyt huzott ki a zsebéből és az ott szolgáló rendőrszemre szegezve, meghuzta a ravaszt.

A revolver csütörtököt mondott, mire az illető oldotta a revolvért. Letartóztatása után kijelentette, hogy Leitner Antalnak hívják, munkanélküli szabóság, a karintiai Ébersteinből való és néhány nappal ezelőtt Düsseldorfból jött Bécsbe.

Kiderült az is, hogy a múlt évben egy elmebetegben volt elhelyezve. Leitner kijelentette, kihallgatása során, hogy azt hitte, hogy a szövetségi elnököt, akit az ausztriai nyomorért és munkanélküliségért felelőssé tesz, le tudja lőni.

Mint hogy azonban látta, hogy a felállított rendőrszem miatt a terve kielégítő, az ott álló rendőrt akarta lelőni.

Megjegyzendő, hogy a szövetségi elnök ezidőszakra nem is tartózkodik Bécsben.

Bécs, július 18. A támadás lefolyásáról igen zavaros hírek vannak forgalomban és minthogy a letartóztatott merénylő örült, nem lehet azonnal eligazodni az állításain.

A városban nagy riadalmat keltett délelőtt a hír, hogy Miklas, szövetségi elnök ellen merényletet követtek el. Később kiderült, hogy a hírek csak részben van alapja, — mert a merényletet nem hajtották végre. A Ballhausplatz előtt, ahol Miklas szövetségi elnök és Streeruwitz dr. kancellár hivatalos helyiségei vannak, megjelent egy ember, aki revolvért rántott elő és lőni akart.

A revolver csütörtököt mondott szerencsére, éppen abban a pillanatban, amikor Streeruwitz dr. autóján elindult az épületből.

A palota előtt szolgálatot teljesítő rendőr

rágrott az ismeretlen férfire, aki ekkor őrá is rá akarta fogni a revolvért, de az nem sült el.

A rendőr azután elfogta a férfit, aki ebben a pillanatban

a revolvért a rendőr fejéhez vágta.

Letartóztatása után a rendőrségen megkezdtek kihallgatását. Elmondotta, hogy

karintiai kovácslegény és családjával a szövetségi elnök fi-gyelmét akarta felhívni gyászos

gazdasági helyzetére.

A férfi kihallgatása közben elmebeteg benyomását keltette. Ha végrehajtott volna szándékát, amely — mint kihallgatásakor elmondotta — a szövetségi elnök ellen irányult, akkor Streeruwitz szövetségi kancellár lett volna az áldozat, mert a merénylő

összetévesztette az elnököt a kancellárral.

Bécs, július 18. Újabb értesülés szerint a letartóztatott férfi: Leitner Antal, Klagenfurtból való kovácssegéd, aki három napja tartózkodik Bécsben és egy munkánál lakik.

Revolvért vásárolt, de mert nem tudott vele bántani, könyvet is vett, hogy abból tanulja meg a revolverrel való bánásmódot.

A könyvet megtalálták nála. Elmondta, hogy

Miklas szövetségi elnököt egy vasdarabbal akarta fejbeverni, mert őt tartja hibásnak az általános nyomorúságért és munkanélküliségért.

Azt nem tudta, hogy az elnök nincs Bécsben. Egyébként nem ismeri Miklast és azt sem tudja, hogy milyen. A vasdarabot megtalálták a zsebében.

Amikor a Ballhaus elé ért és a kapu előtt meglátta a rendőrt,

borzasztó dühös lett amiatt, hogy megakarják akadályozni terve végrehajtásában.

Ezért rántott revolvért és lőni akart, de a revolver nem sült el. Ebben a pillanatban már a rendőr lefogta.

A merénylő örült. Tavaly elmebetegintézetben volt.

Bécs, július 18. A szövetségi kancellár ellen irányult, de megfiúsult merényletnek nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget. A Bécsbe akreditált diplomáciai kar ezért nem is tartotta szükségesnek, hogy a kancellárnak szerencsekívánatait kifejezze.

A rendőrség megállapítása szerint a munkanélküli Leitnert az idén februárban és márciusban a Graz melletti Feldhofen mellett levő örültekházában ápolták, üldözési mániája miatt. Onnan kibocsátva átadták őt Klagenfurtban tartózkodó rokonainak. A rendőrség azt is megállapította, hogy Leitner nőtestvére az örültekházában halt meg. Az egész ügynek nem tulajdonítanak semmi fontosságot.

Újabb megleghullám jön

Az ország nagy részében elérte a hőség a 32 fokot.

Budapest, július 18. Az első párnapos megleghullám után, amely a júliusi esős időben egyedül emlékeztetett a nyárra,

újabb megleghullám érkezését jelzi a Meteorológiai Intézet,

amelynek tegnapi délutáni és tegnap reggeli felmérései után bizakodva nézett a közönség a közelgő napok időjárására. Várakozásunkban most sem csalódtunk, mert

Budapesten már tegnap délután 30 fok volt a maximum és ma reggel gyors iramban 20 fokról 29 fokra emelkedett a meleg.

ami azt mutatja, hogy a mai hőség maximuma egészen bizonyosan túl fog emelkedni a 30 fokon is.

Megérkezett tehát a második megleghullám

és a közönség, amely máskor panaszo-

kodni szokott a türelhetlen hőség miatt, ezúttal egészen bizonyosan

szívesen fogadja a kánikulát,

hiszen az idei év szeszélyes időjárásában valószínűleg most is csak rövid átmeneti időre lesz hozzá szerencsénk.

Egész Európában száraz, derült és meleg az idő, — mondja a Meteorológiai Intézet, — és a hőmérséklet gyors tempóban emelkedik.

Meteorológiai Intézet jelenti este:

Hazánkban felhőtlen idő uralkodik, jelentékeny nappali és éjszakai hőmérséklet ingadozásokkal. Az ország nagy részében elérte a hőség 32 fok C. Az északi vidéken kissé élénkebb légáramlás van és 2—3 fokkal hűvösebbek maradtak.

Jóslás: Tulnyomóan derült, meleg idő.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

Talpba
vésett
gyári
árak!

FOR-EVER

CIPŐ VEZET

BENYÁTSNÁL

CSAK

Talpba
vésett
gyári
árak!

Két tüzeset volt tegnap Debrecenben

A debreceni tűzoltóságnak tegnap nygancsak meleg napja volt. Két tüzeset is történt; mind a kettő elég veszedelmes volt.

A Mester utca 29. szám alatt, délelőtt 12 órakor egy négy méter hosszú faskamara gyuladt ki. A tűz veszélyeztette a főépületet is, mert

a faskamarában több mázsa lemorzsolts kukoricaesetka volt elhelyezve.

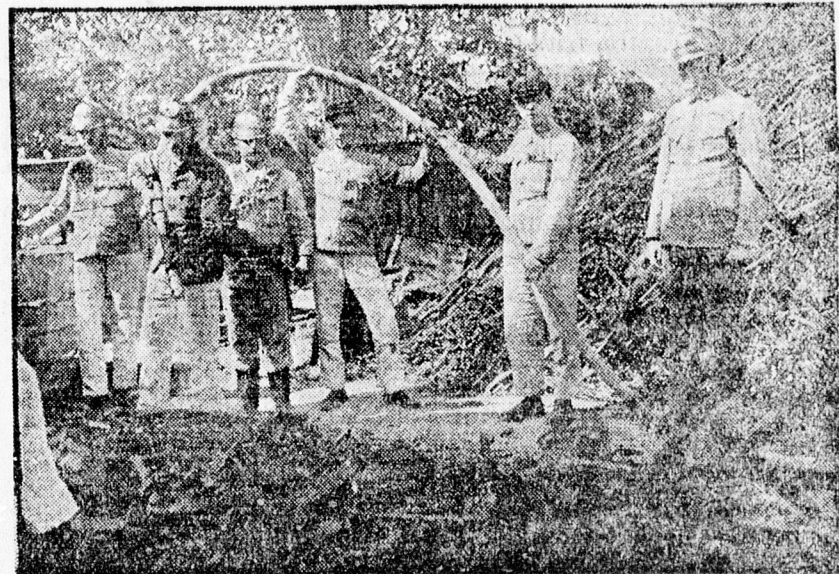
A tűzorség pár pillanat alatt kivonult és hosszabb munka után sikerült csak eloltani a könnyen vesze-

delmessé válható tüzet.

Alig érkeztek vissza a tűzoltók, máris újra ki kellett vonulniuk.

A Piac utca 19. szám alól veszedelmes tetőtűzet jelezték.

A tűzoltóság nagy készültséggel vonult ki, autófecskendőt és tolólétrát is vittek, de a helyszínen kiderült, hogy szó sincs valami nagy veszedelméről, mindössze egyszerű kéménytűz ijesztette meg a lakókat. A tetőre felmászott két tűzoltó és megvárta, míg a kémény teljesen kiég, nehogy a tűz átterjedjen.

Tűzoltók munkában a Mester-utcai tűznél.

Folyóba zuhant egy express vonat

Genver, július 18. (Colorado). — A Rocky-Island vasút express vonata chengóhól jövet ma hajnalban Stratton közelében egy folyóba zuhant. Eddigi jelentések szerint 20 ember halt meg.

Denver, július 18. (Colorado). A Stratton közelében történt vasúti szerencsétlenség oka az, hogy az egyébként sekély patak az utóbbi napok felhői következtében sebes áradattá változott és az ár alámosta a vasúti hidat. A 20 vagonból álló vonat lokomobilja és több kocsija

kisiklott. Kilenc személyzeti kocsi egymásba szaladt a mozdony, a podgyáskocsi és 4 személykocsi a hidról a mélységbe zuhant. Több vagon részben egymásba futott, részben kisiklott. A három utolsó kocsi a síneken maradt. A mentés munkáját nagyon megnehezíti, miszerint a katasztrófa színhelyének egész környéke víz alatt áll. Orvosok kötszereket autón vittek a helyszínre, azonban a süppedő talajban nem lehet a katasztrófa helyéhez jutni a néhány óra hosszat várni kell, míg a víz elvonul. (MTL)

MAGYAR VASUTI KOCSIKKAL PANAMÁZTAK A ROMÁN VASUTI TISZTIVISELŐK.

Kolozsvárról jelentik: Mócsy Jenő dr. a kolozsvári vasúti üzemeltető igazgatóság jogügyi osztályának volt főnöke, tegnap feljelentést adott be, hogy a kolozsvári üzemeltető M. 3. hí-

vatala, 1928. november hó elsejétől, 1929. májusáig, közel 4 ezer kocsit használt fel szabálytalanul csak azért, hogy a kereskedőknek kocsiként 2—300 leuért rendelkezésre bocsássa. A hivatalos vizsgálat megállapította, — hogy magyar kocsikkal panamáztak a kolozsvári üzemeltetés román tisztviselői.

Italt vásároljon Pálffyánál, Kossuth-utca 7. szám.

Hatmillió pengő hitelt kapnak a vidéki kiskereskedők

Rövidesen megkezdik a hitelek folyósítását, 10, 11 és 12 százalékos kamattal.

Budapest, július 18. A kormány már régebben elhatározta, hogy a kiskereskedők részére elősegíti az ücső hitelek szerzését és a beruházási hitelekkel egymillió pengőt tartott fenn erre a célra, hogy ez az összeg veszteségi tartalékként szerepeljen azoknál az intézeteknél, amelyek a kiskereskedők részére hitelt folyósítanak. Budapest székesfőváros ugyancsak egymillió pengőt bocsátott a kiskereskedői hitel rendelkezésére; ez utóbbi összeget azonban nem mint veszteségi tartalékot kezelhetik az intézetek, hanem mint hitelösszeget, amely minden körülmények közt visszafizetendő.

Budapesten már megkezdtek a kiskereskedői hitel folyósítását, amelynek munkáját a Budapesti Kisipari Hitelszövetkezet végzi. A kereskedelmi és pénzügyminiszterium az akció kiterjeszti a vidékre is és a különböző vidéki kereskedelmi kamarák bevonásával most jutott befejezéshez a vidéki hitelek folyósításának ügye.

A vidéki intézetek a Pénzügyi Központtal, továbbá a kereskedelmi és pénzügyminiszteriumokkal már letárgyalták a hitel folyósításának módjait és mint értesülünk, az egymillió pengő veszteségi tartaléki összegnek hat-nyolcoszorát folyó-

sítják az intézetek kölcsönképpen a kiskereskedőknek.

Igy körülbelül hat millió pengőt tesz ki az az összeg, amely a kiskereskedők hitelkérdéseinek kielégítését fogja szolgálni.

A kereskedők széles rétegét akarja a kormány bevonni ebbe a hitelakcióba és éppen ezért 3000 pengőnél nagyobb kölcsönt senki sem kaphat. Tisztán kiskereskedők kölcsönéről van szó, amelyből kizárják a közép- és nagykereskedőket. A kölcsön kamatait 9-10 és 11 százalékosan állapították meg eredetileg, de a Nemzeti Bank kamatlábjának emelése folytán 10-11 és 12 százalékra kellett felemelni. Az a kereskedő, aki ingatlan fedezetet nyújt, a legalacsonyabb kamatra kapja a pénzt, a ki jó kezeseket nyújt, a második fokozat szerint fizeti a kamatot és végül a harmadik fokozat szerinti kamatot fizetik azok, akik sem ingatlan fedezettel, se jó kezesekkel nem rendelkeznek.

A kormány ennek az akciónak a megoldásával arra törekedett, hogy a mostani nehéz viszonyok között végre olcsóbb kamatu pénzzel tudjanak dolgozni a kereskedők, akik eddig 14-16 százalékosat fizettek a kölcsönvett összegei után.

A párisi Humanite szerkesztősége elbarrikádozta magát a rendőrség előtt

A rendőrség ennek dacára behatolt a szerkesztőségbe és sok kommunista iratot lefoglalt. — Kémközpont volt a „Humanite” szerkesztősége.

Páris, jul. 18. A „Humanité” szerkesztősége környékén tegnap feltartóztattak egy fiatal embert, aki a lap munkatársának mondta magát. Nagyon fontos titkos katonai okmányokat találtak nála. Az ügyészség utasítására átküldték a „Humanité” szerkesztőségét, valamint az ifjú kommunista írodahelyiségeit. Egy lengyel és egy olasz kommunista letartóztattak.

A „Humanité” igazgatóját, aki ellen letartóztatási parancsot adtak ki, szintén a rendőrségre kísérték. A vizsgálóbíró utasítására letartóztatták az „Avant Garde” kommunista újság igazgatóját is.

A rendőrség bizonyosságot szerzett arról, hogy a Humanité szerkesztőségében kitűnően megszervezett kémközpont létesítettek, amely behálózta az egész hadsereget és a tengerészetet. — A szerkesztőségben végrehajtott házkutatás alkalmával igen fontos okmányokat találtak. Így a hadügyminiszterium bizalmas köriratát, a hadsereg felfegyverzésére vonatkozó tervrajzokat és fényképeket, továbbá különböző katonai jelentéseket.

A „Petit Parisien” úgy tudja, hogy a tegnapi rendszabályokat még erősebb megelőző lépések fogják követni, tekintettel arra, hogy a kommunista párt augusztus elseje alkalmából nagyszabású tüntetésre készül.

Paris, jul. 18. A rendőrség a tegnapi házkutatásokat kiterjesztette a kommunista párt egyes tagjainak lakására is. A házkutatások

simán folytak le; egyetlen kommunista sem tett kísérletet arra, hogy ellenállást tanúsítson.

A Páris közvetlen közelében fekvő Rainceiban a rendőrség letartóztatott két kommunistát, kik az engedelem megtagadására büntető röpíratokat osztogattak a katonasághoz behívott tartalékosok között.

Páris, jul. 18. A tegnapi kommunista letartóztatásokkal kapcsolatban jelentik, hogy a kiutasítási eljárás a letartóztatott külföldiekkel szemben már olyan stádiumban van, hogy az illetőket ma este a határra viszik. — Tegnap a rendőrség megérkezése előtt a „Humanité” szerkesztői megkísérelték, hogy elbarrikádozzák magukat és az iratok egy részét el is tüntették. — Az „Avant Garde” helyiségeiben lefoglalták a kommunista sejtjeit és kerületek kiépítésére vonatkozó levelezést, továbbá a katonáktól származó jelentéseket.

DARABOKRA TEPETT A MEZŐN TALÁLT GRANÁT KÉT KIS GYEREKET.

Páris, jul. 18. Béthény faluska közelében, Reims mellett tegnap két kisfiú a mezőn egy felnem robbant gránátot talált, amely még a világháborúból maradt vissza. A két kisfiú játszani kezdett a gránáttal, amely hirtelen felrobbant és mindkettőjüket darabokra tépte. A két szerencsétlen gyermek egyes testrészeit a robbanás színhelyétől 50-60 méterre találták meg. Az egyik áldozat 11, a másik pedig 12 éves volt.

Új háromtilleres cigaretta jön

A jövő héten forgalomba kerül a Gellért is. — A drágább cigarettákat bádogdobozokban hozzák forgalomba.

Budapest, július 18. A magyar dohányjövődék legújabb cigarettája, a Gellért a jövő hó közepén kerül forgalomba. Ez szopókás cigaretta és egy speciális szűrőpapír segítségével megóvja a dohányzót a nikotin ártalmaitól. Az ára 6 fillér lesz ennek a cigarettának, amelytől igen sokat várnak, mert igyekeznek a dohányfajtáját úgy megválogatni, hogy ez ellen semmi kifogás ne lehessen. Van azután tervbe véve még ugyancsak egy új fajta, de sokkal olcsóbb cigaretta bevezetése is, amelyet az eddigi tervek szerint 3 fillérért fognak december közepén a piacra dobni. Ez a cigaretta felveszi majd akármelyik másikkal a versenyt. Magyar dohányból fog készülni, amelyek különleges eljárás-

sok segítségével abszolút élvezhetővé pácolnak s elveszik az ücső dohánynak maró, keserű ízét és foltot illatát. Ezeknél az új cigarettáknál fokozatosan megvalósítják azt a régi tervet is, hogy a cigarettáknál dokumentálják azok magyar voltát. És ha az internacionális export miatt nem is adhatnak minden cigarettának magyar nevet, legalább a skatulyákon igyekeznek majd egy-egy speciális magyar tájat, vagy figurát adni.

Ami a cigaretták csomagolását illeti, azt is bejelenthetjük, hogy a közel jövőben át fognak térni újra a békebeli szisztémára; a drágább fajta cigarettákat ugyanis újból bádogdobozokba, staniollemes közö csomagolva fogják árusítani.

A kassai cigányperben az ügyész halálbüntetést kért Filke Sándor és Ribár fejére

Kassa, július 18. A moldvai cigányok bünperében dr. Turek ügyész zárószóiban utalt arra, hogy a leg súlyosabb büntényről, gyilkosságról van szó, amit rendkívül brutálisan követtek el. A tettesek még attól sem riadtak vissza, hogy világos nappal s nyílt országuton gyilkoljanak. Az enyhítő körülmények csekély számát háttérbe szorítja a súlyosbító körülmények végtelen sora. Az ügyész ezért halálbüntetést kért Filke Sándor és Ribár Pál fejére, akik a tárgyalás ada-

itai szerint a banda és az általa elkövetett büntettek megszervezői voltak, bár a tárgyaláson makacsul tagadtak. Több vádlottra, akiknek jórésényük többszörösen büntetett előéletű, az ügyész a törvény leghigorubb büntető rendelkezéseinek alkalmazását kéri. A vádlottak padjára a 19 vádlott közül csak 14-en ültek, mivel öt vádlottra nézve az esküdtek tegnapi verdiktjükben nemmel feleltek a bűnösség kérdésére.

A Csillagbörtönben kihírdették Sztanyovszky Tibor előtt, hogy kegyelmi kérvényét elutasították

Szegedről jelentik: Sztanyovszky Tibor, akit a Tisza gyilkosság miatt 18 évi fegyházra ítélték, talán a legnagyobb lakója a Csillagbörtönnek. Sztanyovszky már kilenc évet töltött a Csillagban és még ma is ártatlanságát hangoztatja. A börtönbekerülés után nagy mohósággal feküdt nek az önképzésnek. Nyelveket tanult és sokat olvasott. Megvolt győződve arról, hogy néhány keserves esztendő után amnesztiát kap. Amerika járt az eszébe. Tervezetési során odáig ment el, hogy érintkezésbe lépett az amerikai rokonaival, akik állást és egzisztenciát biztosítottak volna a számára. A lassan bandukoló esztendő során azután Sztanyovszkyban mind inkább erőt vett a nyugtalanság. — Érezte, hogy álmái nem valósulnak meg.

Két évvel ezelőtt ügyvédjének megküldte napóját és megbízta azzal, hogy

újrafelvételi kérelmet

készítsen, Sztanyovszky vallomásaiban ártatlanságát hangoztatta. Fatális véletlennek minősítette, hogy személye gyanuba került. Megnevezte az „igazi Tisza-gyilkosokat” és ennek az alapján kérte az újrafelvételt. Sztanyovszky naplójának egyes részei nyilvánosságra is kerültek. Próbálkozása azonban eredmény nélkül végződött. Mindegyik fórum elutasította a kérelmet az újrafelvétel ügyében.

A két újrafelvételi kérelem teljes kudarcra után Sztanyovszky elkésvet lenedett. A börtön levegője tüdejét is megtámadta. Most már csak az amnesztiában reménykedett.

Augusztus végén lett volna kilenc éve, hogy raboskodik. Kilenc évet töltött el már börtönben Sztanyovszky és fele büntetésének kitöltése után minden reményét egy lapra tette fel.

Amnesztiát kért.

Még áprilisban az igazságügyminiszterium útján a kormányzóhoz címezve benyújtotta amnesztiá iránti kérvényét. A kérvény elindult útjára. A börtönigazgatóság igazolta, hogy Sztanyovszky a kilenc év alatt példás magaviseletet tanúsított. Fegyelmi büntetése csak egyszer volt.

Tegnap az irodában tudtára adták neki, hogy az amnesztiá iránti kérelmét elutasították. Azóta súlyos beteg. Táplálékot nem vesz magához.

FEKETE SKORPIÓK TÖMEGE FALVAKAT LEPETT EL.

Casablancából jelentik: Agadir környékén hatalmas fekete skorpiók lepték el tömegesen a falvakat. A skorpiók mérges csipése következtében már eddig is sok ember halt meg. Két európai álmukban martak meg a skorpiók.

Furcsaságok a boldog Amerikából 47 fillér 1 kerékpár

A RIKKANCSGYEREKEK KLUBJA — AZ ARROGANCIA, MINT ÉRVÉNYESÜLÉSI ELV — A DETEKTIVTUDOMÁNYOK DOKTORA — ÖNGYILKOSÁGI JÁRVÁNY

Newyork, július hó. Az amerikai milliommokos karrierje rendszerint így kezdődik: volt egyszer Newyork egyik kis uccájában egy rikkanccsgerék, aki... Ezek szerint egy rikkanccs még mindig ott hordja a milliommosság marsallbotját újságai között. Az egyedüli hiba csak az, hogy most már túlságosan nagy a konkurrenczia, nemcsak a milliommokosok, de a rikkanccsok között is. Az Egyesült Államokban ugyan még nem számlálták meg, vajjon több rikkanccs születik-e, mint gyermek, de az bizonyos, hogy olyan tömegben szaladgálnak az uccán, hogy megszámlálásuk külön népszámláló küldöttséget igényelne.

Egy neves bostoni ügyvéd, Burroughs, aki szintén Nyuzbojából lett multimilliommokos és így saját bőrén tapasztalhatta az újságíró élet örömeit és keserveit, a jótékony sors segítségét úgy akarta meghálálni, hogy egy Nyuzboj klubot alakított. A klub a modern kérelem minden eszközével van látva. Az újságos fiúk minden szórakozást és sportot megtalálnak a klub épületében, ahol továbbképzésükre is lehetőség nyílik. Este 7 és 9 óra között a pompás épületben százával gyűlnek össze a munkájukat befejező rikkanccsgerékek, hogy sakkjátékkal, biliárdal, sporttal, zenével szórakozzanak, vagy a könyvtárakat bujják. Saját zsekeik és jazz-bandjuk van és esténként politikai előadásokat hallgatnak végig. Felvételük alkalmával mind egyiküket orvosi vizsgálatnak vetik alá és amennyiben kezelésre szorulnak, a klub erről is gondoskodik. Ha valamelyik tehetséges áru el valamely irányban, huszonhat osztály áll rendelkezésére, amelyben önként erre a feladatra vállalkozó tanárok bármire kiképezik. Az intézet alapítója évenként 8 egyetemi helyet is tart fenn a klubtagok számára. Saját nyomda van a házban és egy műhely, ahol a tagok megjavíthatják tönkrement ruhájukat és cipőjüket. A helyiségek keleti szőnyegekkel, elegáns butorokkal és a legbárbóbb mesterek reprodukcióival van felszerelve és ámbár házirend és különösebb szabályzat nincsen, az épületben állandó rend uralkodik és három éves fennállása óta a gyerekek még semmit sem törtek össze. A klub a 18 éves korig vesz fel tagokat, akik hetenként 10 cent tagdíjat fizetnek. Boston 4000 rikkanccsa közül 2500 tagja a klubnak.

FELRE KELL DOBNI A TÜRELMET ÉS A SZORGALMAT

Az amerikai egyetemek most ontják magukból az elmúlt év alatt tanulmányait elvégző diákokat, akik diplomákat és theoretikus tudásukat most már a praktikus életben akarják felhasználni. A távozás alkalmával természetesen senki sem fukardoklik a jó tanácsokkal és ezért nagy feltűnést keltett a bostoni egyetem angol tanárának, Róbert E. Rogers-nak az ifjusághoz intézett szövege, melyben a technológiát végzett fiatal mérnököket arra figyelmezteti, hogy a praktikus életben tegyék félre a szegérséget. — „amelynek semmi haszna nincs” — és igyekezzenek a „snob”-tól ellesni azokat a neveltségeket és azt az arroganciát, amelyekkel egyedül lehet boldogulni a praktikus életben. Mindazok a régi amerikai alapelvek, amelyek kemény, fáradhatatlan munkát, a türelmet és a szorgalmat prédikálják, félre kell dobni, egyedül az öntelt fellépés és a dollár utáni vad hajsza boldogít. Azt tanácsolja a fiatal mérnököknek, hogy más gallért viseljenek este, mint napközben, öltözködjének a legújabb divat szerint és főnöküknek

is a gyorsíróját, hanem a leányt vegyék feleségül. Mindig többre becsülik magukat, mint a környezetükben levő emberek, mert csak akkor haladhatnak tovább. Hogy ehhez az élethez honnan vegyék a pénzt, azt nem mondja meg a snobizmust prédikáló professzor, de ha mást nem, azt mégis elérte, hogy egy nemzeti vita központjába került.

AZ EDÉNYSOGATÁS MŰVÉSZETE

Az amerikai egyetemeken mindent megtanulhat az ember, amit csak akar. A főzés tudománya mellett a költészet tudományát is tanítják és aki akarja, azaz inkább aki pénzzel bírja a beiratkozási díjakat, költő, drámaíró és regényíró pályához is szerezhet diplomát. Nincs a tudományok olyan ága, amelyet ezek az egyetemek ki nem használnának. A chikágói egyetem újabb a detektivtudományt állította be tantárgyai közé. Igaz ugyan, hogy Chikágóban különösen szükség van tudományosan képzett detektívekre, mert a betörők között tudományos képzésben nincs hiány, praktikus amerikaiak ezentúl tudós Scherlock Holmeseket és Nick Cartereket akarnak kiképezni, akiknek kötelessége lesz a detektiv doktori diploma segítségével összefogdosni Chikágó számtalan bűnözőjét. A nyomozás valóban Scherlock Holmes metódusai alapján foglalkoztat a tananyagban és meg fogja dönteni az eddigi módszereket, ha ugyan addig a betörő urak nem modernizálódnak még jobban.

Chikágó másképpen is hangadó szerepet visz a különböző tudományterületekben. A doktori disszertációk százezrei között bizony nehéz a doktorálónak új témát találni. De még így is meglepetést keltett, hogy egy fiatal chikágói hölgy filozófiai doktorátusát egy az edénysogatóról írt értekezéssel nyerte meg. A doktorkisasszony három ideális módszert vázol munkájában. Ezek között egy négyszemélyes család napi háromszori étkezésénél fennmaradó edényének az elmosogatására a legjobb és a leggyorsabb módszer 22 percet és 34 másodpercet vesz igénybe. Az egész eljárás alatt egy hozzáértő edénysogató 1015 mozdulatot végez. Természetesen az már a praktikus házi asszonyokra tartozik, hogy meggyőződjenek ezeknek a számoknak a helyességéről.

TIZENÖTEZER ÖNGYILKOS

Az Egyesült Államokat mindenki boldog, gazdag és megelégedett országnak tartja. Az általános vélemény az, hogy Amerikában tulajdonképpen nincs is nyomor. Nagyon meglepőnének azonban ezek az optimisták, ha rájönnek arra, hogy itt sem minden arany, ami fénylik. Egy most közzétett statisztika szerint az 1928. évben kulminált a 12 év óta állandóan növekvő öngyilkosságok száma. Százötvenhat nagy amerikai város közül nyolcvannolcban szaporodtak az öngyilkosok. Tizenötezer ember követett el öngyilkosságot, közben pedig 35—40 ezer öngyilkosságot hiúsítottak meg. Az öngyilkosságok okát természetesen a legkülönbözőbb motívumokra lehet visszavezetni, ezek között azonban egy fiatal farmeré a legkülönösebb, aki azért lett öngyilkos, mert egy toladok életbiztosítási ügynöktől aki hónapok óta, lépésről-lépésre követte, csak úgy tudott megmenekülni, hogy föbelötte magát. Ha példája követésre talál, akkor bizony egy biztosítatlan amerikai élete sem lesz biztonságban saját magával szemben.

1 napi részlete, ha nálam
Atlas, Opel, Torpedo,
világmárkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre
Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

A borzalmak pincéje

Nyolc megcsontított férfi és nő holttestet találtak egy szófia mozi pincéjében.

Szófiából jelentik: Az egyik belvárosi mozgóképszínház épületének pincehelyiségében az ott dolgozó munkások borzalmas leletre bukkantak. *Néhány centiméternyi re a pince padozata alatt egymás hegyén-hátán oszlásnak induló ember; testrészek heverték.* Minden egyes emberi végtagra földhányás volt borítva, a fejek és törzsek pedig valamivel mélyebben zsákokba voltak elásva.

A leletről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. A törvényszéki orvosok megállapították, hogy *nyolc férfi és nő holtteste hevert napokig a pince alatt.*

Egyes testrészeket vegyvizsgálat

nak vetettek alá és kiderítették, hogy a csontokban és bélrészekben nagymennyiségű arzén van, úgy-hogy nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen embereket előbb *arzénnel megmérgezték azután feldarabolták a hullákat és az elhagyott helyen elásták.*

A hullák személyazonosságát mindeddig nem sikerült megállapítani, de minden jel arra mutat, hogy *politikai gyilkosságról van szó.* A meggyilkoltak minden valószínűség szerint a macedón nacionalista szervezet tagjai, akiket társaik tettek el láb alól. A nyomozást a szófia rendőrség nagy apparátussal folytatja.

Felrobbant a holdrakéta

Newyork, július 18. Worcesterből (Massachusetts) jelentik, hogy *Goddard* egyetemi tanár szerdán egy külön erre a célra épített 40 méter magas toronyból

elsütött egy holdrakétát, amelyen 17 esztendőn keresztül dolgozott. A rakéta ezer láb magasra emelkedett, azután óriási dőrejjel *felrobbant, úgyhogy az egyetemi épület összes ablakai betörték.* A rakéta darabjai részben égve zuhantak le, de szerencsére nem okoztak kárt.

A városban a dördülés hallatára óriási riadalom támadt, a rendőrség és a tűzoltóság nagy apparátussal felvált, a romok közelében azonban csak a professzort és asszisztensnőjét találták, akiknek szerencsére

nem történt semmi bajuk.

A rakéta kilenc láb hosszú és 28 hüvelyk átmérőjű volt és olyan gázokat tartalmazott, amelyek összetételét titokban tartják, de amelyek sorozatos robbanásával kellett volna a rakétának örült sebességgel a holdba jutnia.

Bukarestben összeomlott a Maria Regina színház

Eddig négy halott és tizenegy súlyos sebesült áldozata van a katasztrófának.

Bukarestből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap déli előtt a román fővárosban. Bukarest legújabb színháza, a Regina Maria színház, melynek építési munkálatai most vannak befejezés előtt, edig még meg nem állapított szerencsétlenség folytán *összeomlott és az épületben dolgozó munkások egy részét maga alá temette.* Délelőtt tíz órakor, amikor a legnagyobb forgalom volt az utcákon, hatalmas, detonációhoz hasonló robbanás rázkódtatta meg a levegőt. Az emberek riadtan szaladtak szét, mert az első pillanatban a napok óta tartó idegesség hatása alatt *mindenki forradalomra gondolt smég a rendőrség emberei is azt hitték, hogy egy újabb puccs kitörését jelzi a robbanás.*

A Calea Victorial környéke fejevesztesen menekülő emberekkel lett tele pillanatok alatt. Férfiak és asszonyok jajveszékelve kiáltottak segítségért. A hatalmas színházi épület összeomlásakor a munkások azt hitték, hogy sokan pusztultak el a romok alatt és még most sem állapítható meg pontosan hogy hány emberáldozatot követelt a szerencsétlenség.

A romokhoz azonnal nagy készséggel vonultak ki a tűzoltók

és a mentők s pár perccel később rendőrszakaszok és utászatonak érkeztek, hogy a mentési munkálatoknál közreműködjenek. Délig a romok alól négy halottat ástak ki. A holttestek a felismerhetetlenségig összeroncsolódtak. A mentők még 11 súlyosan sebesült munkást részeitettek első segélyben, akiket egyik közeli kórházban helyeztek el. A súlyosan sebesült munkások között vannak olyanok, akik súlyos belső sérüléseket szenvedtek s életbenmaradásukhoz nem sok reményt fűznek. Több, mint harminc könnyebb sebesültje is van a szerencsétlenségnek, azonban még nem lehetett megállapítani, hogy hány munkás hiányzik s így hozzávetőleg sem tudják, még hányan veszítették életüket a romok alatt.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. — Eladás Hatvan uca 1-3. sz., III. emelet. Telefon 610.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

**S
SOK
K
100000**

művészi
fénykép
forog
közkezen,
melyek
mind

Liener Béla

fényképész
Csapó uccai műtermének
munkáját
dicsérik.

**NŐI ZENEKAR
A MATYÁS-PINCÉBEN.**

A régi békeévek kedves operettje, a Varázskeringő, illetőleg az abban szereplő női zenekar juttat az ember eszébe ha elmegy Sándor bácsinak a Bika kávéház volt közismert főpincéjének nemrégiben megnyitott vendéglőjébe, a városház épületben levő „Matyás-pincébe”.

A mai fiatalság már alig-alig emlékszik azokra az időkre, amikor tele életkedvvel, teli vidámsággal, teli fiatalos tüzzel és főképpen tele pénztárcával hallgattuk a női zenekarok friss muzsikáját és szerelmesei voltunk a zenekarok tagjaiba. Nem egybe, hanem egyszerre valamennyibe. A zenekar tagjai ránk mosolyogtak, — mindannyiunkra, — de mi azt hittük, hogy ez a mosoly csak egyedül nekünk szól, egyedül csak minket illet.

Most ismét van női zenekar Debrecenben. Pénzünk talán nincsen annyi, mint régen volt, de talán a fiatalságunk, vidámságunk és életkedvünk nem veszett még el teljesen. Halgasuk meg ezt a női zenekart azért is, hogy felidőzzük a régi szép emlékeket de főképpen azért, mert a zenekar ezt a meghallgatást megérdemli, — mert a zenekar jó, mert kifogástalan.

**HÁNY HALLGATÓT LEHET
FELVENNI AZ ELSŐ SZEMESZTERRE
A DEBRECENI EGYETEMEN.**

A kultuszminiszter az 1920. évi 25. és az 1928. évi 14. törvények értelmében megállapította az egyetemre felvehető hallgatók létszámát. Határozata értelmében az 1929—30. tanévre az első szemeszterre felvehető hallgatók létszáma. A debreceni Eszterváni Tudományegyetem hittudományi karán 50, a jogi s államtudományi karon 200, az orvostudományi karon 60 és a természeti karon 100 hallgató

Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ideglájsoknál, csípőszaggatásnál és szábanál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hatásos háziszor, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél tisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Nyári Egyetem kirándulása Tokajba

A Nyári Egyetem hallgatói szombaton, a hó 20-án reggel indulnak tokaji kirándulásukra. Utjukban bejárják autóbusszon egész Tokaj vidékét. Tokajig vonaton megy a tartsás, onnan Tolcsva, Sárospatak, Sátoraljanj hely, Telkibánya, Gönc, Boldogkővára, Regéc, Mád, Tállya érintésével vissza Tokajra. A körül-

ből 230 kilométeres utat autón tesz meg. A vezetőség még egy autóbusszt óhajtott megrendelni és kéri az érdeklődőket, hogy péntek délig jelentkezzenek a kirándulásra. Részvételi díj étkezés nélkül 10 P. Jelentkezni lehet a Nyári Egyetem titkáranál.

**Apponyi Albert cikke
a hidasnemeti incidensről**

Gróf Apponyi Albert a „Pester Lloyd” ma reggeli számában Hidasnemetről írt vezércikket, amelyet annak megállapításával kezd, hogy miután egészségi állapota az idén örvendetesen jó, nem volt kénytelen Karlsbadba utazni és ezért illuzórikussá vált az a cseh sajtóban felmerült ötlet, hogy a Pechá letartóztatásáért retorzióképpen őt internálják. Ott azonban, ahol egy különben komoly lap ilyet ír és nem fél attól, hogy nevétségessé válik, a hisztéria egészen normális foka uralkodik. — Vagy nem is hisztéria ez? Van rendszer az örültségben?

Megállapítja ezután a cikk, hogy Csehszlovákia, amely arra hivatkozik, hogy a nyugateurópai kultúrúhoz tartozik, tömegesen tartóztat le szabályszerű utlevéllel és vízummal utazó magyar állampolgárokat csak azért, mert egy törvényesen elismert és a szövetségi katonai ellenőrzés által sem kifogásolt testnevelő szervezethez, a leventékhez tartoznak. Debreczeni letartóztatása egyébként, amely kimondottan retorzió Pecháért, semmivel sem kisebb véték a nemzetközi jog ellen, mintha engem tartóztatnak volna le, — mert

írja Apponyi — ha az ő személye kevésbé ismert is, emberi és nemzetközi jogai semmivel sem kevésbé szentek. — Az előbb említett hisztéria és idegesség következtében Magyarország körül olyan atmoszféra keletkezett, amely teljesen ellentétben áll azzal a megnyugvással, amelynek érdekében Briand munkálkodik, pedig Magyarország semmit sem tett, hogy ezt a mesterséges nyugtalanságot előidézze. A rendszer, amely emögött az örültség mögött rejlik, valószínűleg nem más, minthogy meg akarják bontani azt a folyamatot, amely Magyarországra oly előnyös, de szomszédaira ugyáltszik nem kedvezően, Magyarország európai helyzetének erősödésében és javulásában jelentkezik, s amelynek jelei Olaszországgal és Lengyelországgal való barátságunk. Az egész dolog, bármilyen nevétségessé látszik és bármennyire kudarcot valót minden ponton, sokkal komolyabb, hogysem továbbra ölbetett kezekkel lehessen nézni. — A magyar kormány szilárdan kitart azon az állásponton, hogy nem sértette meg a vasúti egyezményt.

Ezermillió év múlva

Valamelyik komoly csillagász, a kinek nem kell törődni a mai nap gondjaival, kiszámította, hogy ezermillió év múlva földünk össze fog ütközni a Herkules csillaggal, amely felé „örült sebességgel rohan”. Ezermillió év múlva tehát felharsanhat majd a „gies irae, dies illa...” szolozmájja és ha komolyan elgondolkozunk jövőnkön, akkor bizony elég szomorúnak nyilváníthatjuk azt a karambolt, amely véget fog vetni földünk élete pályafutásának. Végre is egészen bizonyos, hogy ebből az összeütközésből nem a föld fog győztesen kikerülni, hiszen a Herkules csillagok többen vannak és sok csillag földet győz. Mit számít nekünk a mai egyeilen és árva kísérőnk: a hold, amelynek még annyi önállósága sincs, hogy egyetlen éjszakára kipihenhetné magát.

Ezermillió év múlva tehát földünk valamely erőszakos fuzió révén az egyik, előttünk még ismeretlen Herkules csillagzatot mérhetetlenül meg fogja növelni arányaiban. A krónika akkor be fog zárulni. Elhallgat majd a esalogány, vége lesz a négyévszázak időbeosztásának, az összes rádió hullámhosszak érvényüket veszítik és az eddig praktizált jazz-bandok mind el fognak nemulni. Ezermillió év múlva. Ezt a dátumot egészen biztosra vehetjük, hiszen a csillagászati algebrában nincsenek tévedések és Saegrave őrnagy „Arany-nyíl” című versenyautója hamarabb kisiklik az indianapolisi versenypályán, mint a föld, amelynek útjait ismeretlen és bölcs erők elrejtették ki.

Mindamellott a ravaszul számító csillagász okoskodása még sem egészen helyénvaló, amely vakon nekirohan a legkülönbözőbb akadályoknak, amelyeket a csillagászok

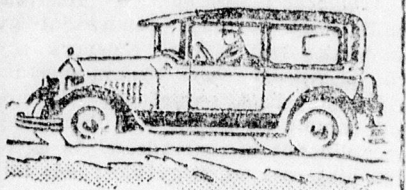
útja elé képzelnek. Egyáltalán úgy beszél, mint például egy gőzmozdonyról, amelyet ha vezet nélkül elindítanak teljes gőzzel, valamely kanyarodónál egészen bizonyosan felfordul. Elfelejtkezik arról, hogy ha a csillagászati tudományok mai fejlettségében ezermillió évre tud előrelátni, akkor a föld hátán élő emberek ezalatt a csekély ezermillió év alatt, — amelyhez képest az emberiség fejlődésének eddig eltöltött 15—20 ezer esztendeje még csak semmiség, — valamit majd csak fognak produkálni a nehézkedési és vonzóási törvény földi szempontból egészséges kiegyensúlyozására. Ezermillió év alatt nagyon sok mindent produkálhat az emberi tudomány, olyasmit, amiről e pillanatban még halvány fogalmunk sincs.

Ez azonban a lehetőségnek csak egyik része, amelyet csak említünk és máris eszünkbe jut, hogy a kozmikus erők a föld sorsa tekintetében még egyéb lehetőségeket is rezerválhatnak számunkra. Időközben találkozhatik a földünk valamely kóbor üstökösével is, amely minden bejelenés nélkül és a csillagászati számítások teljes dezavualásával váratlanul keresztelheti utunkat. De ezermillió év alatt például a föld még ki is hülhet, amelynek jelei egyébként már a mostani május hónapban is félre nem érthető módon jelenkeznek.

Holt bizonyossággal tehát még sem lehet azt állítani, hogy örült sebességgel való rohanás után csak azért fut be a földünk egy elképzelhetetlen hosszú turautat, hogy annak végén számunkra szerfölött kellemetlen találkozásunk legyen a Herkules csillagcsoport egyik kötekedő tagjával. Nem lehet ebben hinni, mert ha hinni lehetne benne,

hogy földi létünk — ilyen hosszú ideig tartani, akkor mit törőd-nénk az apró és jelentéktelen napi gondokkal, amelyek miatt most éj-jel-nappal állandó migrénünk van.

Bérautók

Biztosüzemű. Nyitott és esukott, legmodernebb kivitelben, rövid-ebb és hosszabb túrára, tulajdonosok saját vezetése mellett. Megrendelhető meggyezés szerint. — Telefon: 14—88. Garage: Széchenyi uca 26. sz.

**RÉSZLETEKBE IS FIZETHETŐ
A PENZBÜNTETES.**

A hivatalos lap igazságügyi-miniszteri rendeletét közöl, melynek értelmében a királyi ügyvétség elnöke, a járásbírók előtti eljárásban pedig a járásbírók elnöke a pénzbüntetés megfizetésére egy évig terjedő halasztást engedélyezhet és megengedheti, hogy az elítélt a pénzbüntetés egy éven belül részletekben törlesztesse. Ha az eset különleges körülményeinél fogva egy éven túl terjedő halasztás, vagy részletfizetés engedélyezése mutatkozik műtányosnak, — erről a királyi főügyészhez kell előterjesztést tenni. Halasztásnak, vagy részletfizetésnek csak olyan kivételes esetekben van helye, amikor az elítélt valószínűvé teszi, hogy az egy évszegen való fizetés magának, vagy családjának vagyoni romlását idézhelne elő és alapos a remény arra, — hogy az elítélt a meghosszabbított határidőben eleget tesz fizetési kötelezettségének. A fizetési részleteket hetenként, vagy hónaponként fizetendő összegben kell megszabni. Ha az elítélt a részletek pontos megfizetését elmulasztja, a kedvezményt vissza kell vonni.

VÁSÁROK SOBRENDEJE:

Julius 19-én, Szentés, Csenger (Ló- és kirakodóvásár), Gyula (marhavásár és sertésvásár), Veszprém-Alsóváros (csak állatvásár).

Julius 20-án, Böhölye, Hosszuhegy, Szalkszentmárton, Gyula (csak lóvásár), Szentés (csak kirakodóvásár).

Julius 21-én, Baja, Cegléd, Érsek-vadkert, Jászvásár, Törökszentmiklós, Újpest, Kirakodóvásár: Gyula.

Julius 27-én, Alap, Büdzerimihály, Csákvár, Győr (sertésvásár nincs), Kisköre, Körmen, Köszeg (sertésvásár nincs), Kunmadaras, Mátészalka, Nemetboly, Nógrád, Szany, Szeghalom, Szentgotthárd (lóvásár nincs), Szöny (sertésvásár nincs), Tokaj, Tüskevár (sertésvásár nincs), Verpelét, Zalaegerszeg (sertésvásár nincs), Állatvásár: Szikszó, Tamási (sertésvásár nincs).

Julius 23-án, Szombathely, Zala-szántó, Kirakodóvásár: Tamási, Ló- és marhavásár: Bicske.

Julius 24-én, Lébény, Nyirmada, Zomba, Kirakodóvásár: Bicske, Nagymaros.

Julius 25-én, Marcali (sertésvásár nincs), Nagypirit (sertésvásár nincs), Pellérd, Tét, Türrje (sertésvásár nincs), Ló- és marhavásár: Zirc.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Hajduszoboszlón nyaral a híres munkácsi csodarabbi

Külön autóbuszokon többszáz ember zarándokol hozzá tanácsot kérni. — A rabbi a gyógyfürdő egy elkerített részén fürdők rituális szertartás szerinti.

(A „Debrecen” tudósítója jelenti.)
A Hajduszoboszlóra délelőtt tíz óra körül érkező fűrdővonatnak ma különös képer: sok utasa van. De most nem a gyógyfürdő felé tart az egész társaság, hanem az állomáson várakozó autók sofförjeinek egy nevet mondanak csak: A csodarabbihoz! A sofför pedig már jól tudja a címet, az ócska takszik nagy igyekezettel száguldanak a poros uton és tíz perc alatt jó egy-néhány magammal ott állunk a kis sárga alacsony ház előtt.
Az ucca csöndes, a kis ház szinte alszik a nagy melegben, semmi sem mutat arra, hogy milyen nevezetes személyiséget rejt falai között. Pedig már nemcsak Hajduszoboszló, hanem a közeli kis mezővárosok is megmozdultak arra a hírre, hogy Spira Lázár, a híres munkácsi csodarabbi Hajduszoboszlóra érkezett. Még csak vasárnap óta tartózkodik a városban,

de máris szászámra keresik fel hívei, hogy tanácsot, utbaigazítást kérjenek tőle az élet sok-sok gondjában, bajában.

Belépünk a szobába. Telve van emberekkel, kik fojtott hangon beszélgetnek. Valami áhitatos várakozás őrli meg a szobát. Főleg férfiak vannak, de a debreceni vonattal nők is érkeztek. Ki tudja az élet milyen sebeire várnak csodás írt a nagyhírű rabbitól.

Spira Lázár magával hozta két titkárát is: Grünfeld Bernátot és Grósz Salamont, akik az adminisztrációt intézik.

Aki a rabbi elé akar jutni, annak először Grünfeld Bernát előtt kell jelentkeznie, aki héberül írásba foglalja az illető nevét, családi állapotát, életkörülményeit és végül részletesen leírja, hogy milyen vonatkozásban fordult tanácsért a rabbihoz.

Ezt az írást azután benyújtják a rabbinak, aki közvetlenül azután fogadja a vendéget.

A rabbinál éppen van egy idősebb ur. Sokáig időzik bent, úgy látszik, hogy valami komplikáltabb kérdésben kér tanácsot. De a külső szobában ezalatt serény munka folyik.

Egy másuttán érkeznek az ügyesbajos emberek és az első titkár alig győzi írni a panaszokat.

Ezalatt felhasználjuk az alkalmat és érdeklődünk a rabbi személye felől. A választ Grósz Salamon adja meg. Elmondja, hogy Spira Lázár Munkácsor, él, ahol főrabbi. Rendkívül szentéletű férfi, akit nemcsak a hitközsége, de a távolos vidékek hitsorsosai is a legnagyobb szeretettel és rajongással vesznek körül. A legszeretőbb gonddal ápolja hívei lelki életét, jótékonyasága közismert, bárhová hívják keresztelni, ingyen megy el. Nyolcezer gyereket keresztelt meg, mióta rabbi.

Elmondta a továbbiakban a titkár, hogy a rabbi igen szép családi élet él.

Felesége a híres komarnói rabbi leánya.

Kitől egy gyönyörű leánya van. A rabbit régóta reuma kínozza és ennek gyógykezelése végett jött Hajduszoboszlóra, ahol Krinberger Adolf vendégszeretettel élt. A reumán kívül az az oka főként, hogy a rabbi ideutazott, hogy hívei olyan nagy számmal keresik fel állandóan tanácsért, hogy szüksége van egy kis pihenésre. Nemenyében azonban csatlakozott, mert alighogy híre ment, hogy Hajduszoboszlón tartózkodik, nagy tömegekben keresik fel már is. A hajduszoboszlói zsidóság különben ünnepélyes fogadtatást rendezett számára. Vasárnap, mikor megérkezett, az egész előjáróság kivonult az állomásra, ahol nagy szeretettel üdvözölték. A rabbi ezután egyenesen a hajduszoboszlói zsidó paphoz ment tisztelgő látogatásra.

Spira Lázár nagytudományú férfi. Egész életét a tudományoknak szentelte, tökéletesen ismeri a Talmudot és a különböző teológiai könyveket. Sok nyelven beszél, így többek között arabul is.

Ezután szenzációs dolgokat árultak el a jelenlévők. Elmondták, hogy nemcsak a környéken, hanem azt lehet mondani az egész országban híre ment már, hogy a rabbi itt tartózkodik és szombaton valóságos néppándorlás fog megindulni Hajduszoboszló felé. Többszázan jelezték már érkezésüket, tárgyilagos számítás szerint 500 vendéget várnak, de lehetséges, hogy ezerre is felmegy majd az érkező hívők száma. Éppen ezért életmes vállalkozók, úgy a környéken, mint a távolabbi megyékben már toborozzák az embereket és külön autóbuszokon fogják szállítani Hajduszoboszlóra a vendégeket.

Jellemző különben az érdeklődésre, hogy már a mai napon Abauj-Tornamegyéből is érkezett egy hitsoros. Amint ezeket halk hangon elmesélik, néha-néha megnyílik a szomszédos szoba ajtaja és látni lehet az asztal mellett a rabbi ősz felét, amint vendégével beszélget. De a külső szoba is egyre telik, koldusok jönnek, akik szerényen meghúzódva várnak, míg alalmazást juttat nekik a jótékony rabbi. Végre a rabbi elkészült vendégével és a titkár bejelent. Belépek.

A rabbi körülbelül 55 éves, magas-termetű, őszbeorult férfi. Kedves mosollyal fogad és kérdéseimre elmondja, hogy reumáját gyógyítási és pihenni jött Hajduszoboszlóra. Azonban hívei bizony itt is állandóan tanácskéréssel ostromolják, pihenni alig tud, most is nagy fejfájás gyötri. A fürdő eddig nem nagyon használ neki, ideges fájdalmak vannak.

Szobakerül, hogy szombaton milyen hatalmas tömeg fogja Spira Lázárt meglátogatni. A rabbi szomorúan sóhajtott fel:
— Bizony nagyon sokan jönnek hozzám, pedig rámférne a pihenés. Pár hét múlva itthagynom a várost és Maribádba megyek utókurára. Itt már csak heterkint kétszer fogok fogadni, ezt a rendszert itt csak azért nem vezetem be, mert dacára, hogy idegen uralom alatt élek, mégis törhetetlen hűséggel ragaszkodom az elszakadt magyarsághoz és azt akarom, hogy aki tanácsot kér tőlem, az ne távozzon el csalódottan.

Miután ide csak pihenni jöttem, semmiféle haszonra nem reflektálok, amit a hívek adakoznak, azt a szegények között osztom széjjel.

Az asztal imádságos könyvekkel van borítva. Könyvekre terelődik a szó. A rabbi elmondja, hogy több tudományos, főként teológiai és bibliamagyarázó munkát írt, több könyve nyomtatásban is megjelent. Politikáról kérttem, vajjon lesz-e háború, de erre tagadólag rázza fejét: erről nem nyilatkozik.

Most megkérdezem, hogy tulajdonképpen milyen tevékenységének köszönheti a „csoda” jelzőt? Tényleg történetek-e csodák?

A rabbi erre nem felel. Általában bizonyos szerénységgel kerül az őt közvetlenül érdeklő kérdéseket, arról meg egyáltalában nem hajlandó nyilatkozni, hogy minek következtében keletkezett ilyen nagy híre. Az előbbi kérdésre is csak annyit jegyez meg, mosolyogva:

— A „csoda” az, hogy tőlem írtet kérdeznek! Itt nincs csodáról szó, csak az Istenbe vetett törhetetlen bizalomról.

Péterfia-utcai lakosok tiltakozása az ellen a terv ellen, hogy országos tébolyda legyen a közkórház épületéből

Egyik-másik helyi lap tegnapi számában a debreceni közkórház kérdésének megoldásával kapcsolatban dr. Láng Sándor tiszti főorvosnak azt az ötletet imputálja, hogy a Péterfia-utcan lévő régi közkórházi épületeket országos tébolyda céljára kellene felajánlani. Nagy megdöbbenéssel értesültünk erről a tervről.

amely ellen már jó levele tiltakozunk, még pedig a város, főleg a Péterfiai városrész fejlődése érdekében.

Elképzelhetetlen, hogy országos tébolyda legyen Debrecen belső területén, egyik legszebb részén, — mert hiszen az letagadhatatlan, hogy a Péterfiai városrész a Simonyi-utcai villasor folytatásával egyik legszebb részét képezi a városnak.

Az egész világon mindenütt az elmeegyintézeteket messze a várostól (kivéve talán Nagykálót) mindegyütt a városok periferiáin helyezik el,

még pedig abból a szempontból, hogy az elmebetegnek abszolút csend kell, másodsorban olyan he-

A továbbiakban elmondja a rabbi, hogy teljesen a hozzá intézett kérdések mineműségétől függ, hogy kit mennyi ideig fogad. Lehet, hogy öt perc alatt is végez a hívével, de meg-
esik, hogy egy óráig is elhúzódik a látogatás.

Végül megkérdezem, hogy a tanácsok adásánál a Talmud bölcsességeit, óriási élettapasztalatait, nagy tudását milyen arányokban értékesíti, hogy milyen általános elvek szerint csöpög-
tet gyógyító és kétségtelenül hatásos írt a szenvedő emberek sebeire. A rabbi így válaszolt:

— Majd ha ön öt évig fogja tanulmányozni a Talmudot, további öt éven át a szent könyveket és a kabbalákat, akkor majd meg fogja tudni érteni, hogy erre a kérdésre miért nem felelek.

Az interjú ezzel véget is ért. Az első szobában már kétszeresére nőtt a várakozók tömege. A kapu előtt egy autó várja a rabbit, hogy kiszállítsa a gyógyfürdőbe, ahol Baltazar püspök intézkedésére

külön elkerített helyen fürdők kíséretével együtt rituális szertartás szerint.

De az autó még alighanem sokáig fog várni, hiszen odabent — nemcsak munkácsi folyik: egy nagytudású pap a Talmud és egy élet igazságaiból leszárt tanácsait osztogatja hívének.

lyeken jobban lehet foglalkoztatni kertészettel és más könnyű munkákkal a szerencsétlen betegeket, de talán legfőbb szempont az ilyen perifériális szempont mellett az, hogy az elmebetegnek így nem veszélyeztetik a könnyen előforduló kiszökési esetekben a környékbeliek biztonságát. — Mi Péterfia-
utcai lakosok tudjuk, hogy

míg a régi közkórházban az elmeosztály működött, többször előfordult, hogy szerencsétlen elmebetegnek valahogy kiszöktek és ruhátlanul kóborogtak, nem kis megrökönyödésre és ijedelmére a környékbeli lakosoknak.

Szerencsére ez az állapot megszűnt az elmeosztály kitélepitésével és ezt az állapotot éppen nem kívánjuk vissza.

A közkórház épületének értékesítésénél a város fejlődésének a szempontját is figyelembe kell venni. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha a közkórház épületét és területét lakások vagy egyéb hivatalos helyiségek céljaira használják fel, hogy

így a Simonyi-utci részt a Péterfiahoz és a városához még közelebb csatolják.

Mindenki könnyen elképzelheti mennyire hátráltatná ezt a fejlődést, ha ezt a szépen fejlődő utvonalat hosszú időre megszakítaná a tervezett országos tébolyda épülete.

Több Péterfia-utcai lakos.

Bámulatos hatású, arisztopodó szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégegy ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapha:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Sainház mellett.

Akik tanácsra várakoznak.

A háboru fantómja

Egy szép napos tavaszi délelben történt. A forgalom óriási volt. A gyalogjárók szorongva tolongtak, az autók szakadatlan sorban kergették egymást, a villamosok meg annyira tömve voltak, hogy a lépcsőn állók úgy tűntek fel, mintha kicsordultak volna a teli kocsiából. Most volt vége a délelőtti robotnak, mindenki sietett haza, hogy minél előbb kanalazhassa levesét. Iskolásgyerek könyveiket szorongatva igyekeztek elfelejteni délelőtti kínzásukat. Az urizálók meg egy kis tavaszi napot kóstolni hoztak ki henye testüket.

Szóval élt, szineskedett, hullámzott a rohanó város.

En is egy villamoson szorongtam. Elveztem a jóidőt és félszemmel az utasokat figyelve filozofálgattam.

— Mennyivel okosabbak az amerikaiak nálunk. Ott szabály, hogy mosolyogjon az ember. Ott a hivalkoban nem az van kiírva, hogy „csak röviden”, hanem, hogy mosolyogjunk. És az amerikusok addig látják, addig hallják, addig próbálják ezt a mosolygást, míg a végén *öszinte* lesz. Itt körülöttem meg az a harminc ember, aki velem egy kocsi van préselve, mind morózus, mind haragos. Nem azért, mintha erre különösebb oka volna, hanem szintén csak — szokásból. Mert nálunk az a divat, hogy a villamoson elégedetlenkedjünk. Okot könnyen találunk: miért nem megy gyorsabban, miért kell állni a kocsi, miért nem indul hamarabb a megállóknál stb. stb. Haragjával nem segít ezeken a bajokon, de azt eléri, hogy az ember ijedten fordítja el fejét, ha egy ilyen elégedetlenkedőnek a vasvilla tekintetével találkozik. Mennyivel kellemesebb volna egy mosolygó arcon megpihenni!

Igy rohant a villamos egy csomó elégedetlenkedő emberrel.

Egyszer csak megálltunk. Nem megállónál, hanem csak egy utközben.

Dühös utitársaim paprikásan ugrottak fel helyükről és villámzó tekintettel kémleltek ki, hogy meg tudják, ki miatt kell nekik utközben megállni. Mi tartja fel őket? De a boszus arcok egyszerre megszelídülnek és a szitkozódó alakok megszegyenülve húzódnak vissza helyükre.

Ki az, aki előtt úgy megjuhászodnak ezek az emberek?

Kinéztem: egy rokkant ment át a villamos előtt. Egy rokkant katoná állította meg a villamost, ő előtte torpantak meg a rohanó autók, ő szegyenitette meg utitársaimat apró-cseprő bogarasságaik miatt.

Hadirokkant! Hányat is látunk naponta az uccasarkokon, féllábal, félkézzel, vagy megnémult ajakkal. Már egészen elfásultunk nyomorúságukkal szemben. De ez rettenetesebb volt valamennyinél. Mind a két lába hiányzott és tenyereire erősített fatalpakon járt. Ahogy karjaival nehézkesen lépegetett, erős, vastag törzse mindannyiszor lendült egyet. Ide-oda ingott, mint egy harangnyelv. Mintha a világ legrémesebb hangu vészharangját kongatná ebbe a tavaszi napsütésbe, az egész politikáló világ lelkiismeretébe...

Nem lehet elfelejteni, ahogy ott lépegetett, lassan egymásután emelgetve — karjait. Minden lépésnél megcsörrentek kopott zubbonyára tüzőtt kintintései. Ha megállt ez a nagybajszu, láb nélküli roncs, olyan volt, mintha be-

volna ásva az ucca kövei közé és így mozdulatlan némaságával kiáltana felénk — És az önző rohanó város egy pillanatra meghallotta szavát. A forgalom megállt, a járókelők széles utat nyitottak neki. — Mi volt nagyobb bennük: a tisztelt vagy a borzalom?

Őt nem érdekelte. Közönyösen bicegett tovább.

Egy kis cserkészfiu jött. Ijedt, csodálkozó szemmel nézett rá és feszesen tisztelt meg neki.

Ő viszanézett. Buza bajusza alatt valami furcsa mosolyféle mozdult.

A múlt háboru roncsának szárazkő mosolya a jövő katonájának szőlt.

Laki Tibor.

December közepére várhatók a törvényhatósági választások

Egy hónappal később történik meg a képviselőtestületek újalakítása és a tisztújítás.

Több fővárosi lapban megjelent az a híradás, mely szerint a törvényhatósági választásokat már szeptemberben kiírná a kormány, amit azután nyomon követne a tisztújítás s nem sokkal azután a városi képviselőtestületi választás is.

Ezzel a híradással kapcsolatban tudósítónk mértékadó helyen szerzett információi alapján a következőket jelenti:

— A közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat végrehajtási utasításának megfelelően a vármegyei tisztikarok a szükségessé vált intézkedéseket végrehajtva, minden erejével a reform bevezetésének előkészítésén fáradoznak. A munka igen nagy és hosszabb időt vesz igénybe. Ezért határozottan állást kell foglalni minden híreszteléssel szemben, mely egyes fővárosi lapok közlése nyomán oly időpontra helyezi a törvényhatósági választásokat, mikor az idő rövidsége folytán még semmi körülmények között sem lesznek meg tarthatók.

— A helyzet ugyanis az, hogy a választói névjegyzékek ellen beadott felebbezések oly anyagkomplexummal terhelik meg a köz-

igazgatási bíróság munkakörét, a melyeknek feldolgozásával semmi körülmények közt sem készülhetnek el december előtt s így a törvényhatósági bizottsági választások is csak legfeljebb karácsonytájan, december második felében történhetnek meg.

Ez már csak azért is valószínű, mivel egy napon kell megtartani az egész ország területén a választásokat, már pedig szeptemberre fizikai lehetetlenség a közigazgatási bíróság elé terjesztett összes vármegyékből beérkező felebbezésekkel végezni.

A vármegyei tisztújításokra, valamint a megyei városokban folytatandó képviselőtestületi és tisztviselői választásokra vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk:

— A vármegyei tisztújítás nyomán követi a törvényhatósági bizottsági választásokat. Utána körülbelül egy hónapra fog következni a városi képviselőtestületi választások időpontja, melyet rövidesen a tisztikar választása is nyomán követ. Így a városi képviselőtestületi választások körülbelül decemberre vagy januárra remélhetők.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Liliom

AZ ORSZÁGOS KAMARASZÍNHÁZ VENDEGJÁTÉKA.

Tegnap este igen kedves vigjátékot újított fel az Országos Kamaraszínház, mikor Molnár Ferenc egyik legsikerültebb alkotását, a Liliomot hozta remek összjátékban színre. Végre valóságos telt ház volt erre az alkalomra és ez a telt ház mintegy bizonyossága volt annak az érdeklődésnek, mit ez a darab immáron az évtizedek ködén keresztül is tud kelteni.

Alapi direktor a rendezésben mindent megadott, amivel ez a darab a legszebb sikere jegyében kerülhetett a debreceni közönség elé. Kifogástalan, a helyzethez mérten igen szép előadás volt a tegnapi esti és ennek a darabnak minden szépségét, poétikumát éreztetni tudta.

Liliom érdekes, színes, bizonytalan biztos kézzel megformált sokrétű alakját Alapi igazgató tökéletes, mesteri alakításban adta vissza. Molnár Ferenc is így képzelte el valahogy alkotó jó kedvében ezt a minden hibája mellett is szimpatikus alakját a darabnak.

Mágori Dóra lelkes, művészi kivitelű alakítással szolgáltatta meg a szív szerinti, szerelmében boldog, még a szerencsétlenségben is boldog asszonyt, aki nem tud, mert nem is akart mást, mint a nehezen, szenvedéssel megváltott boldogságot megtartani.

Ditrói Ica színes alakját adta vissza a falusi szerelmes cselédeálynak és Farkas Endre minden tekintetben méltó partnernek bizonyult derűs figurájú herdár alakjával.

Miskey József ficsurja sok megfigyelésre valló szép alakítás volt. Tuboly Lujza, Mihályi Mária, Witt Böske a darab kívánta alakító készséget igen elevenen, szép stílusú játékkal szolgálták.

A többi szereplők is több, kevesebb szerepükben igen sikeresen működtek közre, hogy ennek a mindig friss, üde, eleven darabnak a színrehozatalával egyik legértékesebb előadásává avatták ezt a Molnár felújított. A közönség is nagy megértéssel és ünnepléssel honorálta a szép összjátékot.

Kis senki. (Tökmag.) „Az árnyék” világhírű szerzőjének: Dario Nicodeminek egyik nagysikerű vigjátékát, a „Kis senki”-t mutatja be pénteken este a Kamaraszínház. — Az olasz ég napsugaras levegőjén, könnyedén pergő, egyszerű történet, mely emberi problémákat old meg

a szív erén keresztül. Nicodemi minden látszat ellenére a szív diadalát hirdeti, azt jelölve ki az emberi feladatok legilletékesebb bírójának. A „Kis senki” főszerepét Witt Erzsébet játssza. Főszereplők még: Kovács Antal, Mágori Dóra, Gyarmathy Anikó, Bánhidny László és Miskey József.

Mozgósínházak műsorai.

Vígyszínház:

Péntektől vasárnapig.

Julius 19-től 21-ig.

Világszenzáció!

Két rész egy előadásban.

Kizárólag csak 16 éves felüliek nézhetik meg.

BÉLPHEGOR.

Bűnügyi regény 12 felvonásban.

Főszereplők:

R. Navarre, Lucien Dalsace,

Elmire Vautire és W. Baulais

I. rész: A párisi rejtély.

II. rész: A detektív király.

Kisérő: Ferkó, a boxbajnok.

Bohózat.

Uránia:

Péntektől vasárnapig.

Julius 19-től 21-ig.

Világfilm!

Budapestet megelőzve!

NANETTE, TE ÉDES.

Egy házaseset kalandjai. 10 vidám felvonásban.

Főszerepben: RUTH WEYHER.

Kisérők: Kancsal Romeo

és Dynamit kisasszony, bohózatok.

Jönnék, hétfőtől, Pola Negri és

Beregi Oszkár, Vajda Ernő: „A

szerelmvásár” című drámájának

filmváltozata: „A szepőlőten asz-

szony”: megelőzi, Esther Ralston-

nal: „Keresd a férfit”: csak fel-

nőtteknek! „Görög ember nem vén

ember” (Aphrodite szerelmei), pa-

ródia), Charles Murray, Luoise Pa-

senda, Thelma Todd. Megelőzi:

„A gorilla”. Misztikus komédia.

Jön a jelenkor legjobb magyar

tárgy filmkecske: „Ha megfuj-

ják a trombitát!”

METEORBAN szombaton: „A bohógy zsidó”. Eugen Sue világhírű regénye után 20 felvonásban — Gabriel Gabrio főszereplésével és a heti híradó a dalosverseny felvételeivel. Előadások 7 és 9 órakor.

Gyomorrenyhesség és emésztési zavarok

Egyik közismert budapesti orvos a következőket mondja tudományos munkájában: az emésztést megkönnyíti és az általános közérzetre igen jó hatással van a habkáv, mégpedig tisztán, minden pótlék nélkül.

Meinl Gyula rt.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képpen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

LEGJOBB BUTOR

Debreceni

Faipar és Faforgalmi R.-T.-ná

Király-utca 4.

Sok a verekedés Debreczenben

Tegnap két helyen is volt véres verekedés.

Néhány nap óta, mintha megpezdült volna a vér a debreczeni emberekben, egyre-másra indul meg a rendőrségen az eljárás különböző verekedések miatt. Ugy látszik az emberek indulatai ismét könnyebben törnek felszínre és a szóbeli ellentéteket hamar akarják kiegyenlíteni az ellenfelek tettleges argumentumokkal. Így aztán tegnap is két véres verekedés ügyében kellett a rendőrségnek az eljárást megindítani.

VEREKEDÉS A KORCSMÁBAN

Az egyik verekedés Glóner János Czegléd ucai korcsmájában zajlott le. A korcsmában idogált Papp Imre szobafestőmester. Amikor 10 óra körül a fizetésre került a sor, nézeteltérés támadt a vendég és korcsmáros között, aminek aztán az lett a vége, hogy a vita mindjobban elfajult, szót szó követett, végül is a két felingerelt ember egymásnak esett és hirtelen parázs verekedés támadt a korcsmában.

Glóner valósággal kiverte a korcsmából Pappot, aki azonban szintén nem hagyta magát és a két ember alaposan összeverte egymást. A véres verekedésnek az odasiető rendőr vetett véget, aki szétválasztotta a küzdő feleket.

A rendőrségen a két verekedő ellen megindult az eljárás.

A HOMOKKERTBEN IS VAN MÉG VIRTUS

A homokkertiék sem maradnak a háttérben, ha egy kis verekedésről van szó, azért nem kell a szomszédba menni és ott is parázs verekedés zajlott le tegnap este. Oláh László leszerelt folyamór, aki egyébként lakatos segéd, Lónyay u. 31. sz. alatti lakos, egy hölgyismerőseivel sétálgatott tegnap este Séta közben szembe találkoztak Gombos István étkezéssel, aki a szomszédban, a Lónyay u. 33. sz. alatt lakik.

Gombos gunyos megjegyzést tett a nőre és fenyegetően ki-

nyujtotta a kezét, mire Oláh, azt hívén, hogy Gombos megakarja ütni a nőt, megütötte Gombost.

A nagyereji és hatalmas termetű Gombos viszont ütlegelni kezdte Oláht, aki erre elszaladt a

közeli kukoricásba, de Gombos utána ment és több ember segítségével elfogta Oláht, akit aztán a vasuti sínek mellől felszedett kavicsokkal alaposan összeverte; és átadták a közelben posztoló rendőrnek.

A rendőr Oláht bekísérte a központi ügyeletre, ahol igazolta magát és viszonyvádat emelt bántalmazója ellen. A verekedés ügyében megindult a vizsgálat.

Egy bérház építésénél történt szerencsétlenség epilogusa a debreceni törvényszék előtt

Gondatlanságból okozott súlyos testisértséssel vádolva kerültek tegnap a debreceni törvényszék elé: Ritter Sándor, Burai Péter, Kornis Nándor, Leviczki Béla és Hach József, debreceni lakosok. A vádirat szerint az ő gondatlanságuk folytán következett be a Wesselényi bérház építkezésénél történt szerencsétlenség, amely majdnem két ember életébe került. Az ügy előzményei különben a következők:

Két évvel ezelőtt, 1927 augusztus 5-én javában folyt a DMKE mögötti bérház építése. Egyszerre robbanásszerű dőrejt verte fel a környék esendjét: egy állvány összeomlott és a rajta levő munkások lezuhantak. Csakhamar kétségbeesett kiáltások hallatszottak a beomlott állvány alól és a segítségül siető emberek két véres testet húztak ki a romok alól. Napkori József és Burai Sándor voltak a sebesültek, akik az állvány beomlásakor a deszkák alá kerültek, amelyek majdnem összelapították őket. Azonnal men-

tőkért telefonáltak, akik a szerencsétlenül járt munkásokat kiszállították a klinikára, ahol több hétig álltak gyógykezelés alatt.

Ebből a szerencsétlenségből kifolyólag indult azután bünyvadi eljárás a vállalkozó és a pallérok ellen, mint akik nem gyakoroltak kellő felügyeletet az állványozásra. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson a vádlottak ártatlanságukat hangoztatták és a tanúk is kedvező vallomást tettek. A szakértői vélemények is az volt a konkluziója, hogy a vádlottakat nem lehet felelőssé tenni az állvány összeomlásáért.

A perbeszéd elhangzása után az elnök kihirdette az ítéletet: a törvényszék három vádlottat felmentett az ellenük emelt vád alól, ellenben Burai Péter és Kornis Nándor bűnösségét a bíróság megállapította és fejenként 50 pengő pénzbüntetéssel sújtotta őket. Az ítéletet az ügyész a felmentett vádlottak elítélésé végett, az elítélteket pedig felmentésük végett felebbezték meg.

Betörésen értek egy román végrehajtót

Arad, július 17. Izgalmas betörőüldözés játszódott le tegnap Arad utcáin. A betörőt elfogták. Kiderült, hogy Barnau Gergely adóvégrehajtóval azonos.

Az aradi Szent László uccában lakik Geller Ödön, az Erdélyi Élet című folyóirat szerkesztője. A kora délelőtti órákban a lapszerkesztő eltávozott hazulról és elment háziszolgája, Tar István is. A lakásban nem tar-

tózkodott senki. Körülbelül féltizenegy órakor érkezett haza Tar István. Amikor be akart lépni a lakásba, megdöbbenve tapasztalta, hogy az ajtó nincs bezárva, holott világosan emlékezett arra, hogy eltávozásakor rendesen bezárta az ajtót. Vagyisva lépett be az előszobába, majd onnan egy másik szobába és az egyik szekrény mellett meglapulva egy alacsonytermetű, ko-

Hajtóvadászat

Irtó: H. J. Magog.

Avelin asszonynak két volt a ruhája színe, mint a felettük ragyogó mennyboltozat.

A hosszú Laboissiere és a kövér Berval között ült, félig a kis Journy felé fordult és beszéd közben egyikről a másikra fordította a pillantását:

— Miért kívánják, hogy válasszak hármuk között? Sokkal egyszerűbb megoldást találtam. Elszököm az üldözésük elől. Fogjanak meg...

— Megvan! — csapott le a kezére Berval.

A szép asszony gyengén a kezére ütött:

— Várjon, még nem fejeztem be. Egy óra múlva mindegyiküknek kézbesítenek egy borítékot, abban megtalálják a város nevét, ahol keressenek. A jelzett városban újabb értesítést kapnak, további utirányomról. Ez mindaddig fog tartani, amíg egyikük utól nem ér. Az lesz a győztes. Elfogadják az indítványomat!

A három férfi lelkes bravurozása közben Avelin asszony lement az uton várakozó kis kocsijához, beült a kormánykerék elé és sűrű porfelhőbe burkolózva elrohogott.

A férfiak megrohanták a telefonkészüléket:

Halló! Azonnal küldje ide a leg-

gyorsabb kocsiját, — kiabálta Journy, amikor összekötötték a garage igazgatóságával.

Az elővigyázatos Laboissiere közben megszerezte az összes járható utak térképét. A kövér Berval volt a legnyugodtabb: a ház előtt utra készen állt remek turakocsija.

A levelek pontosan egy óra múlva megérkeztek: a három nemes vadász kocsijába szállt és mindenre elszántan elindultak a szép vad nyomában.

Négy nappal később, hosszú és eredménytelen küzdelem után a kövér Berval komolyan és sötéten nézett maga elé:

— Nekem már elég volt, — mondotta rekedten.

Megfordította a kormányt és elindult vissza, Páris felé. Ahogy száguldott vissza az országúton, valahol Avignon környékén, egy vendéglő udvarának lombos fái alatt megpillantotta a várva-várt autó jói ismert kék színét. Vadul megdöbbszant a szíve, kiugrott a kocsiból, keresztül sietett az udvaron és benyitott az étterembe.

— Nyertem! — lépett a szép asszony elé.

Avelin asszony mosolyogva felnézett a kipirult lovagra:

— Honnan jön, kedves barátom?

— kérdezte. — Arulja el, hogy nem a meghatározott uton talált reám és hogy az utolsó borítékot nem is kapta kézhez.

— Hogy tételezheti fel ezt rólam? — hebegett Berval.

— Győzelmi kiáltásával elárulta magát. Azt képzelte, hogy jó uton jár.

— És nem ugy van?

— A vadászat be van fejezve. — Egyikük sem győzött. Megyek haza az egyetlen győztes kíséretében: Trezenne ur, a völégény, — mutatott a mellette ülő fiatalemberre.

— Hogyan, — hűledezett Berval, — ez nem érvényes. Trezenne ur nem vett részt a versenyben.

— Völégényem volt a verseny utolsó nevezettje, — mondta a szép asszony hidegvérrel — és a feladatot remekül oldotta meg. Sőt az üldözést az én autómban fejezte be, miután baleset történt a kocsijával, az én vigyázatlanságom folytán. — Kárpótlással tartoztam neki és az elégített így adom meg. Trezenne-né lesznek. Az utolsó boríték, amit maga, kedves barátom már nem várt meg, ezt a megmásíthatatlan elhatározásomat tartalmazza.

— Barátaim felebbezni fognak — mondta Berval.

— Miért? Nem fejezhetem be a vadászatot, amikor kedvem tartja?

— kérdezte mosolyogva a szép asszony.

Berval megbékülve nézte a boldog jegyespárt és megállapította magában, hogy nem érdemes futni a dolgok után. Határozottan kár a fáradságért...

pottas kinézésű férfit pillantott meg, aki hóna alatt gazdija különböző összepakolt ruhanemaját tartotta.

A titokzatos látogató, amikor a szolga belépett a szobába, menekülni igyekezett, Tar István azonban üldözöbe vette. A betörő leszaladt és a Luther-téren átvágva eltűnt a bokrok között. Tar István egy tanuló társaságában azonban szorosan nyomon követte és sikerült is elfogni.

A rendőr bekísérte az elcsípett betörőt. Kihallgatása során rendkívül érdekes dolgok derültek ki. Megállapították, hogy Barnau Gergelynek hívják, városi adóvégrehajtó és hét esztendeje áll a város szolgálatában. Megmotozása alkalmával több alkulcsot és finomabb betörőszerszámot találtak nála. Bevallotta, hogy

az utóbbi időben több hasonló módon véghez vitt kisebb-nagyobb betörést követett el.

Mint városi közeg könnyen megközelíthette az egyes lakásokat, ugyanígy jött fel Gellerhez is.

Azzal védekezett, hogy nyomora indította a betörésekre. A várostól egész csekély, 220 lejes fizetést húzott, legutóbb 1500 lejes hiánya volt az elszámolásnál és betöréssel próbált most segíteni magán.

Utána néztek a bünygyi nyilvartartóban, ahol megállapították, hogy Barnau Gergelyt a rendőrség már 1912-ben kereste különböző lopások és betörések miatt. Letartóztatták és megkezdtek bűnlajstromának pontos összeállítását.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, JULIUS 19

BUDAPEST, 9.15: Szmirnotti Szegej orosz baladajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízalásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egvetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 4.00: Ritoók Margit, Ritoók Emma meséiből olvas fel. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés, hírek. — 5.15: Kalmár Tibor és zenekarának hangversenye. — 6.30: Haus Göttling dr németnyelvű előadása: „Ungarisches in deutscher Übertragung.“ — 7.00: A Városi Színház tagjaiból alakult kamarakórus hangversenye. — 8.00: Főthly János „Csillag a felhők között“ c. novelláját olvassa fel. — 9.30: A m. kir. 1. honvédelmi logezred zenekarának hangversenye az Angol-parkból. — 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. — Majd: Párisi Horváth Béla és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.

BERLIN, 10.00: A Munkás Torna-Egylet ünnepeinek közvetítése Nürnbergből. — 5.00: Szórakoztató zene. — 8.00: Zenekari hangverseny és tánczene.

FRANKFURT, 12.15: Gramofonzene. — 5.25: A házzenekar hangversenye. — 8.30: Weni operett-est. — 9.30: Gottfried Keller-ünnep.

LEIPZIG, 12.00: Gramofonzene. — 4.30: Délutáni hangverseny. — 9.00: Liszt-hangverseny.

RÓMA, 1.15: Rádió-trió. — 5.30: Délutáni hangverseny. — 9.00: Luigi Valprinci: „Le Studentesse“ című operettjének közvetítése.

WIEN, 11.00: Délelőtti zene. — 4.00 Délutáni hangverseny. — 5.45: Dal- és zeneakadémia. — 7.45: Humor a dalban, előadja: Rudolf Bandler operatőrekes. — 8.40: Kamarazene.

Debreczenben az első érmeket a színház megnyitása alkalmával verték

Nagy József tanár előadása az éremgyűjtésről a Nyári Egyetemen.

„Az érem és gyűjtése, különös tekintettel Debreczen érmeire” címmel második előadását tartotta meg a Nyári Egyetemen csütörtök délelőtt 10—12-ig Nagy József tanár.

Előadása első részében röviden a pénz, második részében részletebben az emlékérem, plakett fejlődéséről beszélt.

Rámutatott, hogy az első pénzérmét Kr. e. 700-ban verték, Kis-Ázsiában; vázolta a görög és római pénzverést, annak fejlődését a középkor ezirányú tevékenységét. Előadta, hogy géppel először a XVI. sz. közepén Hallban verték pénzt, rámutatott a vésés és redukálás technikájára.

Az első magyar pénzt Szent István verette, Salamon, Szt. László pénzein jelenik meg a király feje, IV. Bélától a címerek, Károly Róbert vereti az első arany forintot, melyet Nagy Lajostól Rudolfig Szt. László alakja díszít. I. Mátyás pénzein látjuk először Máriát, Jézussal; nagy ezüst pénzt először II. Ulászló veretett. Erdély önálló pénzei nagyságukkal tűnnek ki. A Habsburgok alatt pénzeinkre a sas kerül. Kőrmöcsbányán kalapácsolás helyett géppel 1661-től vernek pénzt. II. Rákóczi Ferenc arany és ezüst pénzei mellett réz potturákat (libertas) veretett, mely utóbbiakat 1707-ben devalváltak, lebélyegeztek. III. Károly a pénzvést Kőrmöcsbányáról Bécsbe központosította; pénzverésünk önállósága lehanyatlott. V. Ferdinánd veretett először magyar köriratú pénzt, 1848 elején. Művészietlen pénzein közül egyedül az u. n. millenáris korona a szép.

Emlék-érmek már a rómaiaknál is voltak, készítettek a középkorban is; művészivé lendültek Itáliában a XIV. századtól kezdődőleg; a XV. században az öntési mód virult, mesterei voltak Benedetto da Majano, Filippino Sippi. A fejlett renaissance korban vésik, verik az érmet Leone Leoni, Benvenuto Cellini és mások.

Nagy fejlődésnek indult az érmészet Németországban a XVI. századtól; mintázott Dürer Albert, a Vischer-család tagjai. A fenykő I. Ferdinánd eszár alatt volt mikor a tehetős polgárcsaládok szinte minden családi eseményt éremmel örökítették meg; a barátok, családtagok egymás érmét nyakláncra hordták. Művészeik: Friedrich Hage városról városra vándoroltak; Hans Kels kiváló faragó; elinte verték, később öntötték az érmeket. A másodvirágzás II. Rudolf alatt volt, központja Joachimstal, hol részben olasz származású művészek dolgoztak: Antonio és Alessandro, az előbbi készítette Bakács Tamás és Verancsics Antal esztergomi érsekek, s Galeotto Marcio. Mátyás király humanistájának érmét. E virágzást a harminéves háború tönkretette s csak I. Lipót alatt a törökök leverése után javult a helyzet, mert keresztény diadalok emlékére sok érmet vertek. III. Károly rendelte el, hogy a eszári gyűjteménybe ne csak antik, de renaissance, sőt újkor érmet is gyűjtsenek, művészei: Waron, Richter és Gennaro, megalapították a bécsi Graveur-Akadémiát, mi az osztrák érmészet fejlődését biztosított.

ta. Gennaro tanítványa volt Osovay, aki II. Rákóczi Ferencet szolgálta. Az empire alatt az osztrák érmészet lehanyatlott, s a veretés a franciák kezébe került.

Franciaországban a fejlődés a XVI. század végén, IV. Henrik alatt indul meg, leghíresebb ekkori érmész Dupre, aki maga öntött, cizellált, Jean Warin első volt, aki műveit szignálta. XIV. Lajos évente számos érmet veretett, ami azonban a művészi érték rovására ment; a XVIII. században egész Európát francia érmészek látták el. A francia forradalom új irányt szült, állami verők helyett magán vállalkozás dolgozott. I. Napoleon maga ügyelt fel a művészek munkájára, főművésze: Deuon, az antikizáló érme egész sorát készítette — Az empire alatt ma is meglévő díjat alapítottak kezdő érmészek számára. Kiváló művészek: André Gallé, Bertrand Andrien. A bekövetkezett hanyatlás után Ponscarne az újjászületés reformátora; a szegélyt elhagyja, az addig fényes mezőt patinázta, az erős kidomborodást laposította s világosabb patinával emelte ki, a betűzésre nagy gondot fordított. Mint tanár új nemzedéket nevelt, hatása alatt a nagy szobrászok is az érmészet felé fordultak, nem vésnök-ségnek tekintvén azt többé. Dubois areképeit a hátlap mesteri szimbolikájával párosítja. A fejlődés betetőzői Chaplain (szül. 1839.) és Roly (szül. 1846.) a modern éremművészetnek világszerte elismert nagymesterei. A plakett alakot ők kezdték használni; az egyszerű, világosan érthető beszédű, mert mind szélesebb társadalmi rétegeket kíván gyönyörködtetni; nem a nagyok, a nagy események hirdetője, hanem a kis egyének öröme, fájdalmát, családi eseményeit rögzíti. A mitológiai alakokat, allegóriákat teljesen kiküszöbölik, de szeretik az aktot. Felüjjátják, főleg nagyobb lapoknál az öntést. A harmadik nagymester Charpentier, kinek működése összeesik az iparművészet feltámasztásával. Franciaország az érmészetben maig vezet.

Magyarországon a legrégibb öntött érme Mátyás királyé, valószínűleg olasz munka; itthon az első érmeket II. Ulászló verette; a mohácsi vész előtt egész sorozat készült II. Lajosról, nagybörzsök mestere ifj. Bernhard Beham Kőrmöcsbányán. A Habsburgok alatt az érmészet is teljesen osztrák hatás alá került. Kőrmöcsbányán is idegenek dolgoztak, idegen szeltemben, ilyenek: Achaz Thundl, Joachim Elsholz, Michael Sackh Hans Guess, Ch. H. Roth. Erdélyben húzódtak meg a magyar érmészet, az első ily érme János Zsigmondot magyar ruhában ábrázolja. III. Károly a veretőkét is

Bécsben készített, Kőrmöcsbánya csupán gyárt.

Hosszu szünet után Ferenczy István (1792—1856) készíti az első magyar érmeket, utána Furmann A. (1835), majd Kugler Ferenc (1869) próbálkoznak harcbezállni Béccsel. Gerl Károly (1858—1907) Kőrmöcsbányán már egész sorozat kemény érmet készít, mellette dolgozik Reissner József, Loránfi Antal (szül. 1856), Szárnovszky Ferenc (szül. 1863) egyre több művészetet visznek az érmészetbe.

A modern magyar éremművészet megteremtői s ma is európai színvonalú művelői: Beck Ö. Fülöp, Teles Ede — ki egész nemzedék éremművész nevelője is. — Berán Lajos, Reményi József, Juhász Gyula (+), Murányi Gyula (+), Róna József, a Párisban élő Szirmai Antal, Szentgyörgyi István, Moiret Ödön, Gillay István, Istók János, Maróti Géza, ifj. Vastagh György és Szódy Szilárd s

még egész sor művész dolgozik e téren, bár értené meg a finom művészetet közönségünk s megrendeléseivel, az érme gyűjtésével, vásárlásával támogatná a művészeket.

Debreczenben az első érmeket a színház megnyitásának alkalmából verték: 1863. Azóta elég érme készült, de sajnos, minél kevesebb a művészi értékű. Ilyeneket készítettek: Medgyessy Ferenc, Somogyi Sándor, Debreczeny Tivadar. A most szervezés alatt lévő „Debreceni Eremkedvelők Egyesülete” akar e téren előljárni, 100 vart taglétszáma számára évenként verendő legmagasabb művészi értékű érme készítésével; az első ily érmet már meg is rendelte Teles Edénél, s még a folyó évben tagjai rendelkezésére bocsájtja; tagjai jelentkezhetni Nagy József tanárnál (Szentanna-u. 29.), aki minden vonatkozó felvilágosítással készségesen szolgál.

A magyar népdal és a cigányzene története

Füredy F. Gusztáv előadása a Nyári Egyetemen.

Füredy F. Gusztáv tegnap folytatta a Nyári Egyetemen azt az előadásorozatot, mely a magyar Népdal és Cigányzene történetét tárgyalja. Az előadáson rendkívül nagy számú közönség volt jelen.

Az előadáson Füredy a magyar népdal őskorát és középkorát tárgyalta egészen a kuruc korszak költészetéig, amely első felvillanása a néplelek megmozdulásának a magyar dalban és zenében. A kuruc költészet harci dalai, kesergői és indulói utólréhetetlen remekei a magyar néplelek megnyilvánulásának zenében, amikor a bujdosó és kesergő kurucok hol a hazát, hol fejedelmüket siratják és szidják a németet, labancot. Ma Füredy tovább ment előadásában és Cinka Panna, Bihari, Lavotta koráról beszélt, amikor a magyar zene kezd teljes pompájában kibontakozni a gyönyörű hallgatókkal, magyarúbrándokkal és palotás zenékkal. Közben Füredy rendkívül érdekesen beszélt a cigányok szerepéről Magyarországon és határáról a magyar népdalra. Hogy a cigány zene és a magyar zene nem egy és ugyanaz, amint Liszt akarta mondani. — Füredy is hangoztatta, még pedig igen szépen fejtegetve, hogy a magyar dal és a magyar zene a magyar nép produktuma, míg a cigány nép nem magyar nép, csak asszimilálódott a magyarsággal azon évszázadok alatt, mely idő óta e hazában 1420 óta letelepedett. A cigány néhány kivételt leszámítva, mint Cinka Panna, Bihari János, meg a debreceni Boka Károly, akik gyönyörű magyar szerzeményeket alkottak nem teremtő zseni, hanem virtuóz, csak felszívó és reprodukáló tehetség, tehát csak átszállítja azokat a magyar dalokat, amelyeket a magyar lélek és érzelmi világ létre-

hozott.

Füredy mesteri felkészültséggel beszélt erről a nehéz tárgyról, a mely kimeríthetetlen és amellyel a tudomány még ma is fáradságtalanul dolgozik.

A zenei bemutatást ezuttal is Rácz Jancsi és zenekara szolgálta. A közönség nagy élvezettel hallgatta a régi magyar világ esodás szépségű zenéjét, Cinka Pannát, Bihari magyar hallgatóját és híres művét arról, amikor a pénze elfogyott. A közönség szünni nem akaró tapssal honorálta Rácz Jancsi produkcióját.

Füredy F. Gusztáv jövő héten fejezi be e nagyértékű előadásának sorozatát.

Még lehet házadómentességért folyamodni

A m. kir. pénzügyminiszter ur 74.500—1929. VII. sz. körrrendeletével elrendelte, — hogy mindazon ideiglenes házadómentesség iránti kérelmek, melyek benyújtásuk idején azon okból utasítottak el, mert a vonatkozó törvényes rendelkezés szerint elkészen adatnak be, — folyó évi szeptember hó 30. napjáig a mulasztás felsorolása mellett megújíthatók. — Ez a rendelkezés különösbbe vonatkozik a földbirtok rendezés során juttatott házhelyeken épített házakra.

Felhívja a városi adóhivatal mindazokat, kiknek adómentességi kérelme elkészítés címen utasított el, hogy folyó évi szeptember hó 30. napjáig — az épült ház tervrájza, használatba vételi engedélye csatolása, valamint a mulasztás okának felsorolása mellett — kérelmüket a m. kir. adóhivatalhoz nyujtsák be.

Debrecen, 1929 július 16.

Városi Adóhivatal.

Aszódi Erzsébet női kalapszalonzát

SIMONFFY UCCA 7. SZAM

alatt megnyitotta.

Eredeti modellek nagy választékban. Alakításokat jutányos áron készítek.

Mészárosok figyelmébe!

Eladó vágásra igen alkalmas két darab bika-borjú és egy darab tehén, cirka 1200 kilogr. súlyban. --- Cím a kiadóban.

A NAP HIREI

Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti július 18-án:

Időjárásunk jellegében változás nem történt. Az anticiklon területén a felmelegedés tovább folytatódott. A mai maximum 28.8 C volt, 1.5 C-szal magasabb a tegnapiénál.

A keleteurópai ciklon kétoldalaiban friss poláris tömegek törnek előre. Ez a légtömeg élénk északkeleti légáramlás és felhőzés kíséretében a késő délutáni órákban a mi területünkre is megérkezett. Ez a folyamat a továbbiakban lényegesen változást előidézni nem fog.

Aránylag hűvös éjszaka után tulajdonképpen száraz és meleg idő várható.

Dr Mendöl Tibor
előadása a magyar
faluról a Nyári
Egyetemen

Csütörtökön, 18-án d. e. 9—10-ig tartotta dr Mendöl Tibor a Nyári Egyetemen utolsó előadását a magyar faluról.

Előadó — miután röviden összefoglalta azokat a mozgató erőket, amelyek a magyar falu életét és képét minden időben alakították, változtatták s irányítják a jelenben is — rámutatott arra, hogy a jelenkor válságai más és más formában, de mindig visszatérő jelenségek, amelyekből minden kornak magának kell megtalálnia a kivezető utat. A falukérdésben ma égetően aktuális s mindenesetre öröndetes, hogy egyre nagyobb mértékben terelődik rá a figyelem. Elmultak azok az idők, amikor a falu csupán mint népszínvétel téma, mint kuriózum érdekelt az embereket. Előadónak sem az volt a célja, hogy ünneplő köntösében mutassa be a falut, hanem igyekezett annak hétköznapi képét, legáltalánosabb életjelenségeit ismertté tenni.

Az előadásorozat befejezése gyanánt a házfarma fejlődését, a határbeosztás és a falualaprajz kialakulását táblánál mutatta be az előadó, rajzban szemléltetve ilyen módon azokat a különbségeket, amelyek az egyes tájakon a fejlődés különböző korszakaiban mutatkoztak.

— A Debreceni Egységspárt 21. sz. körzetéhez tartozó, Szotyori-telep és környékén lakó párttagokat, valamint az érdeklődő hazafias érzésű polgártársainkat tisztelettel meghívjuk folyó hó 21-én, (vasárnap) este 8 órakor Nagy Sándor János jv. úr által Törökországra vonatkozó vetített képekkel tartandó előadására. Belépődíj nincs, teljesen ingyenes az előadás. Az előadás után a párttagok nagyon fontos értekezletet tartanak. Hazafias üdvözléti Körzeti Elnökség.

x Kedélyes hangulatot teremt a családi körben, amikor a háziasszony az illatos, aromás Meinel-kávét hozza, a reggeli asztalra. A Meinel-cég fiókjüzetében naponta frissen pörkölt kávét kaphat.

x Ertesítés. A városi világítási vállalat értesíti a város közönségét, hogy irodáit a gyártelepre áthelyezte. Szerelési és árusítási üzlethelyisége jelenlegi helyén továbbra is megmarad. — Panaszok továbbra is itt adhatók le és itt fizethetők a hátralékok.

Két lakásba tört be egymásután
az Olajütőben egy betörő

Baltával feszítette fel az ajtókat, mégsem hallották meg a szomszédok.

Érdekes betörés ügyében indította meg a nyomozást a debreceni rendőrség. Tegnap este Dobay Lászlóné Olajütő 36. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrség központi ügyeletén ismeretlen tettes ellen, aki a lakás ajtaját baltával feszítette és a lakásból párnákat és ruhaneműket vitt el magával.

A rendőrség központi ügyeletéről azonnal kiküldtek egy detektívet a helyszínre és a nyomozás nagyon érdekes dolgokat állapított meg. *A betörő ugyanis két betörést is követelt el a házban, még pedig egy balta segítségével.* Először az egyik lakó lakásába tört be, ahol nagyon sok étel, husnemű volt elkészítve, de a betörő ugylát-szik nem volt éhes, vagy pedig más zsákmányra éhezett, mert nem nyult semmihez és kijött a lakásból. Ekkor ment a Dobayné lakásához és

a baltával feszítette a konyhaajtót és bement a lakásba. A konyhából a szobákba akart menni, de mivel minden ajtó zárva volt, a két szoba ajtaját is baltával feszítette.

A lakásban legelőször a szekrényhez ment, amelyet feltört és mindent össze-vissza hányt. A szekrényben volt egy 200 pengőről szóló takarékbetét könyv is, amely azonban jelgére volt kiállítva és a betörő mivel látta, hogy nem veheti hasznát, nem is vitte el magával. Az ágyneműt is átnézte gondosan, a párnákat egy késsel felhasogatta és csak azt vitte el magával, amelyben finom libatoll volt. Összeszedett néhány párnát, amelyeket ruhaneműekbe csomagolt és eltávozott. Érdekes, hogy *a házban többen otthon tartózkodtak, de senki sem látta, vagy hallotta a betörőt, aki pedig ugyancsak nagy zajjal dolgozhatott, amikor az ajtókat fessegette.*

Dobay Lászlóné elmondotta a nyomozó detektív előtt, hogy néhány héttel ezelőtt dolgozott nála egy tapasztó cigány, aki nagyon szétnézett a lakásban és erre a cigányra van a gyanúja, hogy felhasználva a házbelieliek távollétét, elkövette a betörést. A rendőrség érélyes nyomozást indított a betörő kézrekerítése iránt.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban Chikász-Bólok szombatján: Pénteken este hét óra husz perckor. Szombaton reggel hét órakor, muszaf-ima hitszónoklattal délelőtti féltizenegy órakor, délután öt órakor és este nyolc óra 5 perckor. Hétköznapiokon reggel hat óra harminc perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egy-negyed nyolc órakor. Hétköznapiokon egy-negyed hét órakor. Este mindkét templomban hét óra negyvenöt perckor. Az Elnökség.

— A Debreceni Egységspárt 21. sz. körzeti elnöksége, 1929. évi július hó 21-én, vasárnap, I. számú hivatalos helyiségében, Bösörmenyi út 7. szám alatti, Papolci Béla úr vendéglőjében, 5 órai kezdettel, II. számú hivatalos helyiségében Pozsonyi út és Szotyori ucca sarkán Nagy József úr vendéglőjében, este 8 órai kezdettel igen fontos tárgyban értekezletet tart, melyre a párttagjait ezúton hívja meg az elnökség. Megjelenés kötelező. Hazafias tisztelettel: Körzeti Elnökség.

x Használt tankönyvek vétele legmagasabb áron, jövő tanévre tankönyvek már most kaphatók, — használt és új — állapotban. Springer könyv-, papír és fotocikkek szaküzletében. — Figyelmes, pontos kiszolgálás.

— Országos társadalmi bojkott minden ellen, ami cseh! Csanád—Arad-Torontál közigazgatásilag egyesített vármegyék legutóbbi közgyűlésén Kovács Károly földbirtokos, megyei bizottsági tag, néhai Kovács József vásárhelyi téglagyáros fia, a következő indítványt nyújtotta be: Kötelező nyilatkozat! Alulírott magyar becsületszavamra fogadom, hogy sem minifele cseh származású iparcikket nem vásárolok, a kereskedőtől vásárlás előtt megkívánom, hogy szava-hihetően igazolja, hogy a vásárlandó árucikk nem cseh származású. Cseh fürdőhelyekre nem megyek. Egy szóval rajta leszek, hogy a csehek tőlem és általam egyetlen fillért sem kaphassanak. Ugyancsak minden megteszek, hogy családom tagjai és barátaim is hasonlóképpen cselekedjenek. Az indítványt a közgyűlés előtt az egyesített vármegyék 117 közéleti kiválósága írta alá, legelső helyen Tarnay alispán. Szívből üdvözljük ezt az önérzetes magyar mozgalmat, amely remélhetőleg rohamosan fog elterjedni az egész országban és minden társadalmi osztályban, de elsősorban az öntudatos magyar kereskedők között.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsört.

Debrecen vendég-szeretetének dicsérete a tehérvári dalosoktól

Még most is érkeznek a közelmúltban lezajlott dalosverseny vendégeitől levelek, melyek csaknem mind az elismerésnek és szeretetnek hangján emlékeznek meg a feledhetetlenül szép napokról. A levelek közül most egyik olvasónkhoz intézett köszönetlevelet adjuk közre, igaz büszkeséggel, mint a debreceni vendégarbárságnak egyik szép példáját:

Székesfehérvár, július 12.

Kedves Bence Bácsi!

Debrecenből másnap, délelőtt 9 órakor érkeztünk haza. Utközben alvásról szó sem lehetett, mert a fiatalság féktelen jókedvében egész éjjel nagyon hangos volt. Ki nem fogytak a vidám ötletekből. Fehérváron, jöttünk hírére óriási néptömeg gyűlt egybe, akik nagy ovációval fogadták a három dalárdát, mert egyik sem jött haza üres kézzel. Vége-hossza nem volt a kérdezősködéseknek.

A dalosok viszont nem győznek a mai napig sem eleget mesélni a debreceni élményeiről. Nagyon megvannak elégedve az elszállásolás, étkezés stb. mindenféleképp. Sajnálják, hogy csak rövid 3 napig tartott az ünneplés mert még háromhet is kellett volna ahhoz, ha mindent megakartak volna szemlélni. De így is, amit futólag láttak az is elegendő arra, hogy egész életükben megemlégessék a debreceni dalosversenyt és Debrecen város szépségeit.

Mi magunk is szívesen gondolkunk vissza mindenre és kedves Bence bácsinak és a Bence névnek különösen megköszönjük szívfességet. Nagyon kevesen tették volna meg azt amit maguk megtettek velünk szemben, hogy amikor egésznap talpon vannak és a munkában elfáradnak, akkor még kényelmes tiszta otthonunkat vendégszeretően felajánlják mások részére.

Fogadják ezért hálás köszönetünket. Ha valamikor erre felé vezetne útjuk, úgy feltétlen kérem, hogy minket okvetlen meglátogassanak.

Szívfességet még egyszer megköszönve, Juliska kisasszonyt, Nagy urékat és mindenkit üdvözölve, maradunk őszinte tisztelettel

vitéz Füredi József és neje.

— A Nyári Egyetem mai programja Reggel 8—9 óráig dr. Berényi Dénes egyetemi tanársegéd: „Az időjárás és földművelés”. — 9—11 óráig dr. Bartha Károly középiskolai tanár: „A nyelv eredete”. — Délután 8—10 óráig Molnár Imre énekes dalestje a zenedében. — A mezőkövesdi kirándulásra péntek délig lehet még jelentkezni. A tokaji kirándulásra már nem mivel már a létszám betelt. A tokaji kirándulók 20-án, szombaton reggel a 7-32-es, Nyiregyháza felé menő vonattal indulnak.

— Ösztöndíj a tanárképzőintézet gyakorló tanárjelöltjei részére. — A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a debreceni m. kir. középiskolai tanárképzőintézet gyakorló tanárjelöltjei részére rendszeresített, egyenként 800 pengős ösztöndíjat az 1928—29. tanévre szólóan Kubek Edith, Lovas Ilona és Somfó Lajos okleveles középiskolai tanároknak adományozta.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lido (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel. Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kifűző magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Partás az állomáson.

Molnár Imre dr előadása a magyar dalról

Ma este kezdette meg előadásait Molnár Imre dr. a Zeneművészeti Főiskola tanára a régibb és újabb magyar dalról a debreceni Nyári Egyetem keretében, a Városi Zeneiskola termében. Előljáróban megemlítette, hogy szándékosan nem részlettémát keresett, hanem egy általánosítást, melyet úgy vegyenek a Nyári Egyetem hallgatói, mint kirándulást a dal szárnyán a magyar dal tágas birodalmába. Két vágáson vezeti be őket a két előadásnak megfelelően: az írott emlékek csapásán és a szájhagyományán. Nem egyforma a két ut eredménye teljesen, de egymást kitűnően kiegészíti. Természetesen jó volna, ha mindent írott emlékekkel támaszthatnánk alá, de mivel ezek, sajnos, igen hiányosak, nem nélkülözhetjük az élő szájhagyomány gyűjtését, a mely a régmult teljesen sötét területeire vet világot.

Az írott emlékek ismertetését a nemrég felfedezett ősi gregorián himnusszal kezdte, melyet árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére egy XIV. századi kassai domonkosrendi szerzetes komponált két ismert gregorián melódiából, majd sorra került a későbbi szerzők s gyűjtemények egy-egy jellemző darabja: énekek a Nádor-kódekből, Tinódiából s a Hoffgreff gyűjteményből, a hitelesen ismert Balassi dallamok, az egyházi dalgyűjtemények, a Victorisz kodex, az iskolai melódiáriumok adalékai — Verseghy, majd a XIX. századi dalszerzők ismertetése zárta be az előadást, melyet sűrű bemutatások tettek érdekessé.

A honlapi előadás a népdalkutatás eredményeivel foglalkozik s az élőszóval előadott anyagot a nemrég készített állami gramofon-lemezek is élénkíteni fogják.

— A mellékeccákon ellopják a kivágott fákat. A városi kertészet mostanában rendezi Debreczenben az uccák fásítását és a kivágott fákat kivágják. Ajtó uccán is kivágták a fatörzseket, azonban az arra lakó gyermekek behurcolták a házakba a kivágott fatörzseket. Éppen arra sétált dr. Magoss György ny. polgármester, aki szólott az arra posztoló rendőrnek, aki aztán véget vetett a fatörzsek behurcolásának. A gyerekek szülei ellen megindult az eljárás.

— A siketnéma fiú jelbeszéddel írja le a csendőröknek, hogyan temette el az összeomló fal édesapját. Megdöbbentő szerencsétlenség híre érkezett, Gacsály községből egy Györfi István nevű 72 éves gazdálkodó, fiával a siketnéma Sándorral, régi házukat bontotta. Munkaközben a középfal összeomlott és az öreg maga alá temette. A siketnéma gyermek nem hívta segítségét, senki sem volt a közelben és így maga vágta ki a romok alól édesapját. Az öreg Györfi István még életben volt, beszélgetett is a közben hazatérő ismerősökkel és minden esontját fájlatta. A szerencsétlenség után 8 órára azonban kinszenvedett Györfi István, akiről az orvosi vizsgálat megállapította, hogy felső vérzés ölte meg. A nyomozás során a csendőrök előtt a siketnéma fiú jelbeszéddel rekonstruálta a halálos szerencsétlenség részleteit. A kir. ügyészség, minthogy bűncselekmény nyilvánvalóan nem fordult elő, a tevékeni engedélyt megadta.

Gyermekgyilkossággal gyanúsítanak egy vértesi cselédleányt

Kutyák kaparták ki a csecsemő holttestét a szemétdombból.

Az utóbbi időben egyre gyakoribb gyermekgyilkossági ügyek száma ismét szaporodott eggyel. Eddig még bizonyosat nem lehet tudni, azonban valószínű, hogy a tettes egy vértesi cselédleány volt, aki gyilkossággal akarta elpalástolni bűnét. Az ügyről a következőket jelent a „Debreczen” munkatársa:

Szerdán reggel a vértesi Gorovtanyán a gazdaság emberei kora reggel munkába álltak. Az egyik munkás arra lett figyelmes, hogy a tanya udvarának egy elhagyatottabb részében egy kutya erősen szagol valamit és közben keservesen szűköl. Közélebb menve, megdöbbenve látta, hogy a kutya száájában egy gyermek karja van.

A munkás kiáltozásaira a társai is odaszaladtak és rémülten álltak körül a borzalmas leletet. Majd kutatni kezdtek a szemétdomb alatt és ekkor egy csecsemő-hulla törzse került ki a föld alól. Több testrészt azonban semmiképpen sem sikerült megtalálniok, ugylátszik, hogy kőbor kutyák széthordták a hulla többi részét. A munkások természetesen azonnal jelentették az esetet a vértesi csendőröknek, amely a nyomozást bevezette.

A csendőrség erőlyes nyomozás-

ba kezdett. Kihallgatta a gazdaság alkalmazottait és ezeknek vallomárait összegezve megállapították, hogy egy odaváló cselédleányon már hetek óta a terhesség jelei mutatkoztak. Ezzel szemben a leány a gyilkosság kipattanásakor már teljesen egészséges állapotban volt, anélkül, hogy számot tudott volna adni arról, hogy hová teitte megszületett gyermekét. Kihallgatása alkalmával rendkívül idegesen viselkedett és zavaros válaszokat adott. Azt, hogy neki gyermeke született volna, konokul tagadta. Mikor azután a csendőrség figyelmeztették, hogy tudomásuk van arról, hogy áldott állapotban volt, sirni kezdett, de még ekkor is megmaradt tagadása mellett.

A csendőrség jelentést tett az esetről a debreceni kir. ügyészségnek, amely a vizsgálóbírósnak indítványozta a vizsgálat megindítását. Ez alapon Preinesberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot és a boncolás fogantatását. Ennek lebonyolítása végett a központi vizsgálóbíró dr Horváth Arthur törvénytisztviselő kiséretében kitutajk Vértesi községbe.

— Hetvenkilenc kutyát agyonlőttek

Madarason. Egy Madaras községben garázdálkodó veszett kutya megmarta egy tehenet és két sertést. Miután valószínű volt, hogy a veszett kutya a község e részében több kutyát is megmarta, az előjáróság elrendelte, hogy a Verebesnek nevezett községi negyed összes kutyáit kiirtsák. A kutyák agyonlövésére, — mint jó puskás embert, — Sándor László segédjegyzőt kérték fel, aki egy nap alatt a dögterén az összeszedett 79 kutyát egytől egyig agyonlőtte.

— Motorkerékpár baleset. Böhm Imre gyógyszerész gyakornok szombat délután a sajali országúton motorbiciklijé sebességét próbálta. — A nagy rohanásban, a százlábu hídnál gépén egyensúlyát veszítette. A gép a korlátnak vágódott s nagy ívben kirepült a nyeregből, szemén és hátán súlyos sérüléseket szenvedett.

— Helyreigazítás. A padlásfosztogató asszonyokról írott cikkünkbe tévedésből került bele Bodnár Lajosné neve, aki tudomásunk szerint az egész üggyől távol állott.

— Felhívás a Magyar Kékosz. tagokhoz. Folyó év és hó 21-én, vasárnap délelőtt féltizenegy órakor a „Mátyás pince” étteremben levő club-helyiségünkben, (Kossuth uca 2. sz.) rendes taggyűlést tartunk a következő napirend szerint: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Kamarai választási ügyek. 5. Egyesületi, betegsegélyezési ügyek. 6. Halálzási segély-csoport ügyei. — 7. Esetleges kérdések és indítványok lesznek napirenden Kérjük tagjainkat hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az Elnökség.

— Magánítisztelevők, szokásos összejövetelüket nyári kerthelyiségükben, (Piac uca 66. szám) szombat este félkilenc órakor, rossz idő esetén vasárnap este tartják meg. Vendégeket szívesen látunk. Vezetőség.

— Bika-pince vendéglőjében lehet a legjobban és legolcsóbban étkezni.

— Nyári menetrendek, útikalauzok, ató térképek, katoai térképek, katonai szolgálati könyvek legnagyobb raktára Antalfy József könyvkereskedésében. Szent Anna- és Varga uca sarok. Telefon 612.

— Közegen tartják az országos vendéglős és kereszmáros kongresszust. Az idei országos vendéglős- és kereszmáros kongresszust, augusztus hó 27. 28. napján tartják meg, Közegen. Ezen kongresszuson tárgyalni fogják a különféle szakmai sérelmeket és kívánásokat. Napirenden lesznek még az idegenforgalmi érdekeket tárgyaló ügyek, követelni fogják a vizumok eltörlését. Ráfognak mutatni a kongresszuson az ételnemiek után fizetendő fényüzési forgalmiadó tarthatatlan voltára és annak teljes eltörlését kérik. Ezenfelül követelik az italmérési illetékek és a borfogyasztási adó erős mérséklését, a zeneszerző jogdíj szabályozását, valamint a sörösborók ürmértékének újabb megállapítását. A kongresszussal kapcsolatban Közeg szabad királyi város, a Szent István-napot követő héten nagy-szabású nyaraló-, turista-, cserkész- és levante-hetet rendez.

— Halálhíradások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálhíradásokat jelentették be: Kovács Béla ref. 2 hónapos, — György uca 3. szám. — özv. Rácz Imréné ref. 79 éves, Burgondia uca 3 Gyúró Lajos ref. 12 hónapos, György uca 28. szám. — Vass Sándor ref. 5 hónapos. Téglavető 183. szám. — Kiss János ref. 30 éves, Domb uca 22. sz. Stohl Gyula rk. 8 hónapos, Bercsényi uca 11. szám. — Vrancsik Györgyné rk. 41 éves, Nyírbrány. — Máté Margit ref. 9 hónapos, Kigyó uca 38. Poludnyák Ferenc rk. 68 éves, Piac uca 7. szám. — Vég Zsuzsanna ref 79 éves, Kishegyesi út 40. szám. — Both József ref. 67 éves, Berta uca 7. szám.

Gyászrovat

Pusztai Aron gazdálkodó meghalt. (Gyászjelentés.) Mély fájdalomtól megtört szívvel, de Isten bőbesakaratában való megnyugvással tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó férj, édesapa, nagypapa, testvér, sógor és jó rokon: Pusztai Aron gazdálkodó, folyó hó 17-én, életének 62-ik, boldog házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés után, esedékesen elhunyt. Drága halottunkat folyó hó 19-én délután 5 órakor fogjuk Borz utca 19. számú gyászháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtestességételére rokonainkat, barátainkat fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1929 július 18. — Nyugodj békében! Bánatos özvegye: özv. Pusztai Aronné sz. Dobó Juliánna. Gyermekei: Piroška férjével, Vitányi Sándorral, Rózsika férjével, Gáspár Istvánnal, Unokái: Vitányi Sanyika, Laeika, Piroška és Józsika; Gáspár Irénke és Karesika. Testvére: Pusztai Imre nevével Sáfra Teréz, Nászai: Vitányi Sándor nevével, Gáspár Sándor nevével. Valamint az összes közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer tem. int. rendezi.

Czirják Józsefné szül. Tóth Juliánna 67 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 3 órakor lesz, Halasi telep, Halasi utca 40. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Mező Katka életének 8. havában meghalt. Temetése folyó hó 20-án délután 4 órakor lesz, a Kossuth u. temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Kovács János életének 10. évében meghalt. Temetése folyó hó 19-én délután 4 órakor lesz, a Kossuth u. temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Özv. Csáky Sándorné szül. Böör Margit 45 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 5 órakor lesz, a Csapó kert, Kisfaludy utca 7. számú gyászháztól, a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Özv. Pallás Jánosné sz. Nagy Mária életének 84. évében elhunyt. Temetése folyó hó 20-án délután tíz órakor lesz, az Ispóty szegényháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. int. rendezi.

Tokár Bözsike életének 4-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 20. napján délelőtt 11 órakor lesz, a Szent Anna utcai temetőben levő Kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. vállalata rendezi.

Bohus K. Zoltán 26 éves korában elhunyt. Temetése Budapestre való szállítás után folyó hó 21-én délután 5 órakor lesz, a Farkasréti temető ravatalozójából, az evangélikus egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Farkasréti temetőbe. A szállítást Dankó tem. váll. rendezi.

Kiss András életének 50. évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 2 órakor lesz, a Szent Anna u. temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kiss János életének 30. évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 4 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Csak egy mosolyt

A nagysága mondja a cselédnek:
— Mari, maga állandóan csokoládzik a fűszeresegéddel. Ez abszurdum. Ezentúl én járok majd a fűszereshez.
— Kár a benzinnél! Nem zánere a naccsága a Lajosnak...

Felcsé: Oh, te részeges disznó! Ilyenkor kell hazajönni. Reggel nyolc óra van!

Férj: Micsoda? Te még reggel nyolckor az ágyban vagy?

— Az 5. szavazóköri egységspárti tagjait hazafias tisztelettel kéri az elnökség, hogy a ma péntek este 8 órakor tartandó tagértekezleten teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. A tagértekezletre meghívottnak a 14. szavazóköri egységspárti tagjai is.

— Művészek tervezik a rendőrök új egyenruháját. A belügyminiszteriumban már hosszabb idő óta tervezik, hogy az államrendőrséget új egyenruhával látják el. A rendőrség ruházata ugyanis nem mindenben bizonyult praktikusnak. Nemesak a előszerűség, hanem az is indította a belügyminiszteriumot a rendőrségi ruhák megformálására, hogy idegenforgalmi szempontból szintén kedvező hatása van annak, ha az érkező idegen a rendőrt ruházatáról könnyen felismeri. A fejlettebb kultúra a fokmérője, ha a szolgálatot teljesítő rendőrök ruházata különös gondtal van megválasztva. A rendőrségnek új ruházattal való ellátása semmitéle külön anyagi megterhelést nem jelent a költségvetésében. Most is pótolni kell a rendőrség elhasznált ruházatát és az új egyenruha bevezetése fokozatosan történne, úgyhogy a minden évben szükséges pótlást az új egyenruhából adnák. Értékelésünk szerint már több tervet mutattak be a belügyminiszternek és a rendőrségi osztály vezetőjének, végleges megállapodásra azonban az új uniformis tekintetében nem jutottak. Az ősszel a belügyminiszter több művészt fog felszólítani, hogy terveket készítsenek az új rendőrségi egyenruhára. A tervek elkészítésénél különös súlyt kell vetni arra, hogy praktikusak legyenek a ruhák, — emellett azonban az ízlés követelményeinek is megfeleljenek.

— A kocsi korlátai között megfulladt egy kilenc hónapos kislány. — Pécsről jelentik: Balázs József és Kolonits Teréz fiatal házaspárnak Magdolna nevű 9 hónapos kislánykaja a kocsi sánca között elfulladt, anyja mellette varrogatott. Az anya közben elhagyta kislányát, hogy vizet hozzon neki. A kislányka a kocsi korlátai közé dugta a fejét s mire az anya visszatért már megfulladt.

— Amanullah fizet. — 5 az úr! Rómából írják: Római diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Amanullah, a detronizált afgán király Rómába érkezze, az afgán követségen szállott meg. Csakhamar kiderült, — hogy ez azért volt lehetséges, mert az egzotikus ország külföldi képviselői még mindig a lemondott Amanullah pártján vannak, mégpedig azért, mert az uralkodó, Habibullah eddig még egy krajcárt sem folyósított számukra Amanullah azonban, — aki bőbeszédűen el van látva pénzzel, — rendszeresen fizeti a követség tagjait.

Állat az emberben

MERÉNYLETET KÖVETETT EL NÉGY ÉVES KISLEÁNY ELLEN, MAJD MEGFOJTOTTA ÉS A HOLTTESTET ELTEMETTE

Páris, július 18. A rendőrség tegnap letartóztatta Sidney James Harle angol állampolgárt, aki egy 4 éves kisleány ellen merényletet követett el, majd a holttestét megfojtotta s a holttestet eltemette. Harle eleinte azzal a mesével védekezett, hogy kerékpározás közben

előtűnt a kisleányt s amikor észrevette, hogy meghalt, ragyon megijedt s ezért rejtette el a holttestet. Később a rendőrök faggatására teljesen beismerő vallomást tett. A gyermeket lakására csalta s azért fojtotta meg, mert a leánya kiáltozni kezdett.

Egy román kapitány vérebbel és kutya-korbáccsal támadt egy kolozsvári magyar lap szerkesztőségére

Kolozsvár, július 18. Kínos incidens történt tegnap a „Munkás Ujság” szerkesztőségében, ahol megjelent Bran Emil százados és egy cikk szerzőjét akarta megtudni. Mikor a szerkesztőség tagjai nem nevezték meg a Branról szóló tudósítás íróját, a kapitány kutya-korbácsot rántott elő és az egyik munkatárs arcán végigvágott vele.

A szerkesztőség tagjai megakarták fékezni az ordító és vagdalkozó tisztet, mire Bran százados befúttentette az előszobából hatalmas vérebbjét és ráúszította a Munkás Ujság szerkesztőségére.

Pár persnyi dulakodás után Bran Emil százados azzal a kijelentéssel távozott, hogy ismét meg fog jelenni a szerkesztőségben és teljes elégtételt szerez magának.

— Zemplénmegye törvényhatósági bizottságának örökös tagjai. Sátoraljaújhegyről jelentik tudósítónk: Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén a törvényhatósági bizottság örökös tagjait megválasztotta Dókus Ernő nagybirtokos, felsőházi tagot, református zsinati elnököt, Mentzner Béla ny. főispánt, földbirtokos, felsőházi tagot, Szigethi-Barthos Tivadár kamarást, ny. földmívelésügyi h. államtitkárt. A választás egyhangulag történt meg.

— Az államvasutak kedvezménye az élelmiszerek exportjánál. Az állam vasutak hivatalos lapjában ma jelenik meg az a hirdetés, amely az élelmiszerek exportjánál nyújtandó kedvezményeket sorolja fel. A kedvezmény vonatkozik a következő gyümölcsökre: alma, körte, cseresznye, kőszméte, meggy, ribizke, szilva, barack, dinnye. A zöldség és főzelékek közül a következő cikkek részesülnek kedvezményben: fejeskáposzta, kelkáposzta, zöldpaprika, zöldbab, zöldborsó, foghagyma, paradicsom, uborka és vörös hagyma. Vonatkozik továbbá az engedély az élő és leölt baromfira, a húsról, toll, méz, szárazbab, borsó és lencsére, burgonyára, tojásra, hájra, zsírszalonnára és dísznövényre. A tarifakedvezmény július hó 20-tól, 1930. július 19-ig marad érvényben s 2—10 százalékig terjed.

x Védekezés a nikotin mérgező hatása ellen. Villámgyorsan terjed a híre annak, hogy a magyar cigaretták hüvelygyártás szencziója: az Oleschau-hüvely olyan speciális módon van állítva, amely 90 százalékban távolított el a nikotin mérgező anyagait. Jó a híre, jó az íze, illatos, kellemes a füstje.

Az önbráskodásnak ez a módja még a román közvéleményt is felháborította és a kolozsvári román újságírók testületileg tiltakoztak az ilyen orvátadás ellen. A Munkás Ujság szerkesztősége táviratilag fordult a bukaresti szociáldemokratapárt parlament frakciójához kérve, hogy a képviselők interpelláljanak a kamarában és tegyék szövé a kínos incidenst a hadügyminiszteriumban is. Ugyanakkor az Erdélyi és Bánsági Ujságírók Központi Szervezete elhatározta, hogy illetékes köröknél megteszi a szükséges lépéseket. A román újságírók egyesülete is csatlakozik a kisebb ségi újságírók állásfoglalásához.

A kolozsvári térszervezettség intézkedésére a hadbíró megindította az eljárást a százados ellen.

— Azért követte el a zsebmetszést, hogy a javítóintézetbe kerüljön. — Csütörtökön délelőtt egy 19 éves fiút állították elő a rendőrség központi ügyeletén. Mint kiderült, a fiút Bunder Jenőnek hívják és a Csapó uccai piacon Bodnár Péter, Kálmán ucca 31. szám alatti lakos zsebéből 44 pengőt lopott el. A zsebmetszést észrevette Bodnár s üldözni kezdte a tolvajt. A menekülő fiút vitéz Varga József fogta el és a rendőrség adta át. — A rendőrség kihallgatásán Bunder azt mondta, hogy azért lopott, mert visszaakart kerülni a javítóintézetbe, ahonnan pár nappal előbb bocsátották csak el.

— Tűz katasztrófát okozott a forró nap. Berlinből jelentik: Az adlershofer városrészben tegnap a forró nap súlyos tűzkatasztrófát okozott. Az iroda cikkek gyártásával foglalkozó Nemo-witz-gvár épületében a késő délutáni órákban a bezárt ablakon át fűző forró nap meggyújtott negyven celluloid lemezt, amelyeket a gyár mappafedő készítésre használt. A meggyulladt celluloid felrobbant s pillanatok alatt az egész emelet lángokban állott. — A robbanás ereje szétvetette az ablakokat is s a lángok az első emeleti raktárhelyiségből a második emeleti irodahelyiségekbe is átcsaptak. A gyár berendezése teljesen leégett. — Az anyagi kár igen nagy. Minthogy a katasztrófa üzletzárás után történt, emberéletben szerencsére nem esett kár.

x Lapunk előfizetői és olvasói óriási kedvezménnyel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Farkos Imre és Pólvá Tibor rendkívüli tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Magazin”-t. Fizessen rá elő a kiadóhivatalunkban.

A „TÖBBI TOLVAJOK”

Bukarest, július 18. A román félhivatalos sajtóügynökség: a Rador tegnap a következő jelentést adta ki a szociáldemokratapárt tegnap délelőtt tartott népgyűléséről:

„A szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt népgyűlést tartott a Toni-teremben, amely zsufolásig megtelt. A népgyűlés szónokai követelték a vasárnapi munkaszünet tiszteletbentartását, az adók leszállítását, a köztisztviselők vagyonának ellenőrzését, a sikkasztók vagyonának elkobzását, Constantinescu, Tancred, Taslananu, Lupas és a „többi tolvajok” lezárását.”

— Halálos végű lakodalmi tréfa. Newyorkból jelentik: Tragikus véget ért Whiteburgban (Kentucky) egy házassági lakoma. A vendégek nagy része az emelkedett hangulatban különös tréfát eszelt ki. A vőlegényt, — David Hughest elcipeltek s belelöktek a közelben fekvő tóba, abban a hiszemben, hogy a tó vize nem mély és a vőlegény kissé meg ázva bár, de ki fog jönni a vízből. David Hughes azonban nem tudott úszni és megfulladt. A menyasszony a rémes hír hallatára idegrohamot kapott. A két vendéget, akik a rossz tréfát végrehajtották, letartóztatták és gyilkosság miatt felelősségre vonják.

— Elismerés Schaff Gyula vendég lős úrnak. Kassai út 10. szám. — A Wekerletelepi Társaskör Dalköre, amely a dalosverseny alkalmából nála ékeztelt, elismerését és megelégedését fejezi ki a kifogástalan ellátásért. — A dalkör vezetősége: Kajdy Béla elnök, Kemény István jegyző.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Erdei János—Bánki Katalin. Veres József—Báliczi Pirokska. Papp Ferenc—Kopper Janka.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szabó József Máv. szerelő. I. Eszter. Vezendi Imre kocsi, fiú János. — Sörös Gábor gazdálkodó, fiú István. Szabó János földmives, fiú Gábor. — Fodor István postaszolga, leány Irén. Tikász János földmives, fiú Lajos. — Kocsis Ferenc földmives, fiú Ferenc. Nádházi Lajos földmives, fiú Imre.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen fiunknak illetve testvérünknek temetésén megindító részvétükkel mély gyászunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk köszönetet. Ugyan csak köszönetünket fejezzük ki az Iparos dalkörnek, a temetésen való megjelenésért és az előadott gyászénekekért. A Rácz család.

Both József életének 67-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 5 órakor lesz a Berta utca 7. számú háztól, a Kossuth utcai templomban tartandó ima után, a Kossuth temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

— A dombrádi hidat elszakította a megáradt Tisza. A Tisza a nagy esőzések — különösen a Szamos áradása következtében hatalmasan megáradt. Dombrád községénél 13-án még 82 cm. volt az emelkedés, míg 14-én este hírtelen, szinte percek alatt 214 cm. volt az emelkedése, amely 15-én 354, 16-án pedig 460 cm-re nőtt. A hírtelen bekövetkezett és nem várt áradás a Dombrádnál levő Tisza-hídat, — mely vaspontonokon nyugszik, közepén elszakította és pár pontot elsodort. — Emiatt a két part között az átkelés pár napig szünetel. A vaspontonokai, pár kilométerre a hídól sikerült kifogni.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Árhullámozás a gabonatözsdén

Nagy érdeklődés a külföld részéről a magyar búza iránt. Nagy árugrások Chicagóban. — Liverpool ban olesobbodás.

Budapest, július 18. A gabonatözsdén most éli legkritikusabb napját. Az aratás nálunk megindult, sőt a rosnál be is fejeződött és az új kalászosokkal elsőként tudunk jelentkezni a nemzetközi piacokra. Az árutalajdon erejében a napokban mindig erős pozíciót biztosít azoknak az államoknak amelyek primörjeikkel az árak alakulására befolyást tudtak szerezni. Kétségtelen, hogy ez az erő most meg van a magyar gabonában és exportörjeink igyekeznek is ezt kihasználni, de ehez a gazdaközönség támogatása is szükséges, hogy a most nem várt magas áron lehető elhelyezést az árúk rendelkezésére bocsátásával lehetővé tegyék.

A határidőüzletekben a mérsékeltbb gondolkodású komoly cégek ragadták kezükbe a vezetést és ez kedvező helyzetet biztosít a jövő áralakulására vonatkozóan is. Inkább a liverpooli hatást mérlegelték s minthogy Liverpool ezidőszert nem követte Chicagót nagy árugrással, sőt az első tartott kurzusok után a tegnapi árhoz képest 2 pengős olesobbodást jelentett a liverpooli tözsdé, a budapesti spekuláció nem volt hajlandó megfizetni a hivatalos forgalomba azokat a magas árakat, amelyek a délelőtti magánforgalomban felszínre kerültek.

A tegnapi 25.70 pengő búzárral szemben, ma délelőtt 27 pengővel is el lehetett helyezni kisebb tételeket. A márciusi búzárral pedig a tegnapi 27.74 kurzussal szemben a 29 pengős árat is el lehetett érni. A hivatalos forgalom ezeket az árakat elejtette és az első kötéseknek már csak 26.60 pengőt fizettek az októberi búzáért és 28.38 pengőt a márciusiért. Amikor a liverpooli második jelentés megérkezett, amely újabb olesobbodása leszámolt nálunk is ellanyhult az irányzat és jelentős árengedményeket kellett tenni, ahhoz, hogy a felajánlott tételeket elhelyezhessék. De az így felszínre került márciusi magasabb kurzusok is 35—40 fillérrel a tegnapi árbázis felett mozogtak.

Zárlat felé fedezési vásárlások ndultak, melyekhez társultak kisebb véleményes vételtek is, amelyek az árvesztés egy részét behozták. Zárlatok az októberi búza 50, a márciusi 40 fillérrel volt drágább, mint tegnap. Az októberi rosnál 25, a márciusinál 33 fillér volt az árnyereség. A tengeri is szilárdan indult. Itt az olesobbodás azonban éppoly mérsékelt volt, mint az áremelkedés. Zárlatok júliusi tengerinél 10 fillér volt a javulás, az új márciusi tengerinél pedig 66 fillérrel magasabb árat fizettek.

A készáruiparban a forgalom rég nem tapasztalt hatalmas arányokat öltött. Buzából és roszból és pedig ugy tavalyi, mint idej áruban nagy tételeket adtak el jelentősen magasabb árak mellett, mint tegnap. A búza és a rozs a forgalomban, 40—50 fillérrel drágult, a tavaszi árpánál is job kurzusok kerültek felszínre, de ezek a jobb minőség követelményei. A tengeri piacban a rejtett készletek előbujtak, úgyhogy itt a kínálat felülmutta a keresletet, ami az üzletkötéseknek 25 filléres olesobbodást jelentett. A hivatalos árakat a búzárral 50, a rosznál 40—60 fillérrel emelték.

A határidőüzlet hivatalos árfojgalmi: Magyar búza: október 26.60—26.06 (26.20), március 28.68—28.10 (28.16). Rozs: október 22.62—22.08 (22.25), március 24.68—24.35). Tengeri: 24.25—24 (24.10), május 20.50—20.10 (20.30).

A mai készáruipar hivatalos árfojgalmi: Magyar búza: október 26.60—26.06 (26.20), március 28.68—28.10 (28.16). Rozs: október 22.62—22.08 (22.25), március 24.68—24.35). Tengeri: 24.25—24 (24.10), május 20.50—20.10 (20.30).

Legyen-e az idén is magyar hét?

A sajtó újabb rendszeresen foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy megtartjuk-e az idén is a Magyar Hétet? A kérdésnek valóban nagy a jelentősége és helyes, ha idejekorár, hozzászólnak a sajtó köréből is, azonban az érdeklőség szempontjából ez az ügy körülbelül el van intézve abban az értelemben, hogy a Magyar Hétet csak minden második évben szabad megszervezni. Ha minden évben rendszeresen ismétlődnek, nemcsak vonzóereje csökkennek, hanem ez érthetően kifárasztaná azokat a köröket is, amelyek nélkül a Magyar Hét sikere el sem képzelhető s kinek sem jutna például eszébe az, hogy minden évben újra kérje a legmagasabb pápságnak és az egész tanszervezetnek közreműködését, fel a legmagasabb funkcionáriusokig, pedig a Magyar Hét nagy tekintélyét és emelkedett színvonalát éppen az adja meg, hogy annak gondolatában találkozunk,

lyamai: Buza tiszai 77 kg-os 25.35—25.50, 78 kg-os 25.55—25.70, 79 kg-os 25.75—25.95, 80 kg-os 26.00—26.20, felsőtiszai 77 kg-os 24.80—24.95, 78 kg-os 25.00—25.15, 79 kg-os 25.15—25.30, 80 kg-os 25.30—25.55, fejemegyei, dunántuli és pestmegyei 77 kg-os 24.25—24.50, 78 kg-os 24.50—24.70, 79 kg-os 24.70—24.90, 80 kg-os 24.90—25.05.

Rozs pestvidéki 19.75—20.00, rozs egyéb 19.75—20.00, új rozs 20.50—21.00, takarmányárpa Ia 19.50—20.00, takarmányárpa II. 18.50—19.00, új árpa 17.50—18.00. Tengeri dunántuli 23.75—24.00, Zab I. 18.50—18.75, zab II. 18.00—18.25, korpá 13.25—13.50.

megvalósításában pedig egybeolvad az ország anyagi és szellemi erőinek minden letéteményese.

Felmerült az a gondolat, hogy a közbülső években, amelyekben tehát nem lesz Magyar Hét, szakma szerint tagolt belső propagandát lehetne folytatni. Ennek van gyakorlati jellege és remélhető, hogy meg fogják találni a megoldás módjait. Azt is tervezik, hogy az idén oktatási vezérkönyvet adnak ki a tantestületek számára a Magyar Hét előkészítésére és a magyar áru propagandájának rendszeressé tételére. Ennek a könyvnek a költségeit a Magyar Hét alatt megtakarított 11.000 pengőből fedeznék, tehát ez nem jelentene újabb megterhelést az érdeklőségre, viszont igen szép és méltó módon járulna hozzá a Magyar Hét gondolatának kimélyítéséhez és a jövő Magyar Hetek előkészítésének sikerét is biztosítaná.

Pesti állatvásárok.

A vágómarhavasárra felhajtottak 701 darab marhát. Ökör legjobb minőség 106—124, közepes 80—104, gyenge 50—78, kivételesen 126—132, bikák legjobb 106—116, közepes 96—104, gyenge 65—94, kivételesen 118, tehér. 100—115, közepes 70—98, gyenge 44—68, kivételesen 118, bivaly 80—85, növendék 72—102, kicsontozni való 43—44 fillér.

Vontatott kezdet után a vásár jobb üzletmenet mellett folyt le. Prima hízott marhák 4 fillérrel drágultak, egyéb minőségek árai változatlanok maradtak.

A sertésvásárra felhajtottak 1343 darab sertést. Kőnyű 160—172, közepes 170—178, kivételesen 190 fillér. Az irányzat élénk.

Debreceni piaciárak.

A zöldségpiacon a bab folytonos drágulása állott be. Ennek az oka az, hogy a korai bab ideje már elmúlt. A paradicsom olesobb mint volt, hasonlóképpen olesobbodnak a káposztafélék.

A baromfi piacon az árak változatlanok.

A gyümölcs piacon a felhozatal igen nagy, az árak a nagy kínálat miatt alacsonyabbak lettek.

Zöldségárak: bab 15—20, borsó 25—30, burgonya 10—14, paradicsom 35, kartfiol 10—50, fehérrákoszta 4—30, kelkáposzta 4—12, kalarábé 4—3i sárgarépa 4—10, zeller 4—5, petrezselyem 4—10, hagyma 3—6, paprika 2—6, spenót 6—8 fillér darabja, tányérja vagy kilója.

Baromfiárak: csirke 250—300, 400—500, tyak 500—600, liba 1000 fillér párja, tojás 11—12 fillér.

Gyümölcsárak: körte 50—60, barack 40—70, alma 20—40, zöld szilva 40, ribizli 30—40, meggy 25—30, pöszmété 50—70 fillér kilója.

Mátészalkán nem lesz vásár.

A kamara értesíti az érdekelteket, hogy Mátészalka községben a folyó évi július hó 22-iki országos állat- és ki-

rakodóvásár járványzárlat miatt nem lesz megtartva.

Amennyiben a község a zárlat alól felszabadulna, úgy a pótvásárt körülbelül folyó évi augusztus hó 26-án tartják meg.

Honvéd egyének adósságait nem lehet a zsoldból való levonás útján behajtani.

A honvéd állomásparancsnokság megkeresésére közli a kamara, hogy a kereskedők és iparosok egy része abban a hitben van, hogy a honvéd egyének adósságait a zsoldból való levonás útján lehet behajtani. Felhívja tehát a kamara kereskedő és ipari érdeklőségét, hogy a legénységi állományú egyéneknek nyújtott hitelért semmiféle katonai parancsnokság nem vállal és nem vállalhat kezességet, továbbá, hogy a katonai parancsnokság senkinek sem eszközöl illetelményeiből — feljelentésre — levonásokat, hanem az ily értelmű megkereséseket eszközölket a polgári per útjára tereli.

Akció a földberek leszállítására.

A földberek leszállítására nézve indult meg az ország több vidékén akció. Egyelőre egyes bérlők tájékozódásáról és mozgalmáról van szó, akik illetékes helyen puhatoloznak, nem lehet-e a fixrozott tulzott búzárralban létrejött bérlési megállapodásokat a buza mai árával megfelelőbb arányba hozni? Számos szerződésben ugyanis 25, sőt 26 aranykoronás buzaár is előfordul, amirek a teljesítése ma súlyos terhet ró a bérlőkre.

Egy pengő vásárlóereje: 64 békefillér.

Gál Benő, A Szakszervezeti Tanács titkára, most állította össze a létminimum június havi alakulását. Gál Benő adatai szerint június havában alig észrevehető árcsökkenés mutatkozott az élelmiszereknél: 0.03 százalék, ezzel szemben a tüzelőanyag ismét drágult és pedig a nyersárak megfőzéséhez szükséges mennyiség 2.01 százalékkal.

Végeredményben a heti létminimum összege a májusvégi 77.13 pengőről 77.22 pengőre (965.250 papírkorona) emelkedett és ezzel a június havi drágulás 0.11 százalékot tett ki, ami azt jelenti, hogy június havában ismét drágult az élet. Ebben az évben tehát élelmiszereknél 6.17 százalékos, átlagban pedig 4.6 százalékos a drágulás. A háboru kezdete óta az élelmiszereknél 61.6 százalékos (23.358.2-szeres), az élelmiszerigényletnél pedig 56.2 százalékos (22.612.9-szeres) a drágulás, míg egy pengőért ma már csak annyit lehet vásárolni, mint békében 64 fillért.

Orosz katonai lóvásárlás sorrendje Debrecenben és környékén.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli az érdekelteket, hogy az orosz katonai lóvásárlások, a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége elősegítésével, az alábbi napokon tartatnak meg:

Július 20-án utazás Debrecenbe, július 21-én sorozás Hajdúnánáson, 22-én sorozás Ecseden, 23-án sorozás a Hortobágyon, 24-én sorozás Nyíregyházán, 25-én vagonírozás Nyíregyházán.

15197—929. II.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY.

Debrecen sz. kir. város polgármestere a városi parkokban elhelyezendő műköpadok szállítási munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon egységárak megjelölésével teendő.

Az előirt okmánybéllyel ellátott szabályszerűen kiállított és aláírt ajánlatok pecsételt, lezárt borítékban 1929 augusztus hó 6-ig, délelőtt 10 óráig a városi polgármesteri hivatalban nyújtandó be, vagy oly időben pontfűződni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzen. Borítékon feltüntetendő, hogy „Ajánlat a városi parkokban elhelyezendő műköpadok szállítására”.

A vállalatok összeg 2 százaléka megfelelő bánatpénznek előzetesen a város házipénztárában történt befizetését igazoló letéti jegy az ajánlatához csatolandó.

Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanazon délelőtt fél 11 órakor a városi hatástanácsstermben nyilvánosan bontatnak fel, amely ajáráson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

Ajánlati úrlapokat középítkezési általános és részletes feltételeket, költségvetést, ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál, Rendőrségi palota 3-ik lépcső, III em. 106. számú szobájában 2 pengőért meg szerezhetik.

A tervek ugyanott megtekinthetők. A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon válasszon, a kiírt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessen, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadásra tekintetében másként is intézkedhessen.

Debrecen, 1929 július hó 8-án.

Polgármester.

SPORTHIREK

35729—1929. C. szám.

Ke. 4855—1129.

A Bocskayt is beakarják venni a Középeurópai Kupa vigaszdíjba

A Középeurópai Kupa küzdelmeiből, mint ismeretes, kiesett a prágai Spárta, a Hungária és a két résztvevő olasz csapat: a Torino és a Juventus. A kiesett csapatok között most az a terv merült fel, hogy egy vigaszdíjat alapítanak, amelyet a Középeurópai Kupa szabályai szerint rendeznének meg. A kupa küzdelmekben résztvenne Magyaror-

szág részéről a Hungária és a Bocskai, esetleg a Bástyá, a csehek részéről a Spárta, a Viktória Zsiskov, esetleg a Teplitzer FK. Ausztria részéről pedig az Admira és a WAC. A vigaszdíj résztvevői tovább folytatják a tárgyalásokat és nincs kizárva, hogy rövidesen megindul a küzdelem.

Blokkba tömörül a Bocskay, Somogy és az Attila.

A három nagy vidéki egyesület blokkba tömörül és valószínűleg a Bástyával együtt a rendkívüli közgyűlésen a létszámelelés ellen foglalkoznak állást. A Bocskay különben minden bizonnyal revideálja az álláspontját, mivel a klub pénzzavarban van és szeretné a Ferencváros-tól megkapni a pályaválasztási jog feladásáért kikötött összeget, illetve az esedékes részletet. A Bocskay budapesti képviselője már beadványt is intézett a PLASZ-hoz, amelyben azt kéri, hogy érvényesítsék a Ferencvárossal kötött megállapodását, mivel a megállapodás nem terjed ki arra, hogy a Bocskay ne foglalhasson szabadon állást a létszámelelés ügyében. A Bocskay végleges állásfoglalása ügyében egyébként a vasárnapi választmányi ülés fog dönteni.

Még mindig feszült a helyzet A Bocskay és a DVSC között a pálya-ügyben.

A Bocskay és a DVSC között a pályabérelés ügyében változatlanul ócsa a helyzet. A Bocskay vezetősége rendkívül rossznéven veszi a DVSC-től, hogy még csak módot sem adtak a tárgyalásra és nem kezelték egyenlőjogú félként. Viszont a DVSC a Bocskay vezetőségének éleshangú választást vette rossznéven, mely megszakított minden tárgyalási alapot, mivel a Bocskay vezetősége kijelentette, hogy nem re-flektál a pályára.

Kétségtelen, hogy a helyzetet meg kell oldani és a DVSC sem helyezkedhet arra az álláspontra, hogy tárgyalás nélkül szabja meg az igényeit, viszont a Bocskaynak is keressen kell a módot a megengedésre, mert ma még rá van utalva a DVSC pályára, amit azonban a DVSC-nek nem volna szabad annyira kihasználni. Amint értesülünk, a Bocskay vezetőségében meg volna a hajlandóság bizonyos mértékig honorálni a DVSC igényeit, arról azonban hallani sem akarnak, hogy a DVSC igazán túlzott jegyigénylését kielégítsék. A két szemben álló félnek mindenesetre mérsékléssel a sport-szemponatok szem előtt tartásával kell ezt a kérdést megoldani, mert a közönség is nagyon elítéli ezt a sportszerűtlen pályaharcot, amely csak árt az amugy is gyenge lábon álló debreceni sportéletnek.

DTE—DVSC

Vasárnap d. u. 5 órakor a DTE pályán találkozik a két régi rivális, hogy az idény utolsó bajnoki mérkőzését lejátssza. Bár mindkét csapat tartalékosan áll ki, mégis élvezetes mérkőzésre van kilátás. Előtte DMTE—Jókai SC tréningmérkőzés.

PIAC—DKSE 4:3 (3:1)

Mindvégig izgalmas, fair küzdelem. Az első félidőben a PIAC egyenrangú ellenfele volt a debreceni csapatnak. A második félidő első perceiben az erős iramot diktáló DKSE 3 perc alatt egyenlített. PIAC összeroppant halvesorával tisztán csak védekezésre szorult. DKSE főlény mindvégig. Majd a 42. percben vesztélyes PIAC támadás, —

amely meghozza a mérkőzés döntő góliját. A csapatok közül az állóképesebb, de gólképtelen csatársorral rendelkező DKSE volt a jobbik csapat. A PIAC védelmének köszönhető, hogy nem szenvedett vereséget.

BARÁTSÁGOS FUTBALLMÉRKŐZÉS

Julius 21-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a DKASE ügétőéri sporttelepén a Méliusz könyvkereskedés FC—Városi Nyomda SC csapatai között, a mérkőzés második félidőjében eddig még Debrecenben soha nem látott attrakció: a Városi nyomda „old boy” csapata játszik a „Méliuszsal”, melyben szerepel: Dagadt Simon I., Márta Z., Székely J., Botos L., Erdődy P., Tóth L., Pethő J., Bozsó A., Patkó L., Gortva J., Kapusi J. Tartalék: Sterbinszky L. A pálya a hatvanéves vilamos végállomásnál van. Belépő-díj nincs! A mérkőzést ítéletidőben is megtartjuk.

A DTE

pénteken nagy tréninget tart. A vasárnapi DVSC mérkőzésre való tekintettel pontos megjelenést kér az írtéző.

A DEAC USZÓINK FELVIDÉKI TURÁJA

A DEAC kiváló uszógárdája a hét végén felvidéki turára indul. A DEAC uszói már több ízben voltak Kassán és szép sikerrel szerepeltek és mindenkor kedves vendégei a felvidéki magyaroknak. Szombaton Kassán versenyeznek, majd továbbmennek Tátrafüredre, Baldócra. Összesen 14 DEAC uszó megy dr. Renz Antal klinikai tanársegéd vezetésével. Részt vesznek a turán Farkas Géza, Bessenyei György, Fésüs József, Köszterner József, Szentkirályi László, Orosz László, Hajdu László, Takács Andor, Farkas Ferenc, Gődényi Ferenc, Kovács Sándor.

A DEAC turáját nagy bizakodás előzi meg és bizonyára szépen fognak szerepelni.

A DEAC VASÁRNAP ORSZÁGOS ATLÉTIKAI VERSENYT RENDEZ

az egyetemi sporttelepen, amelyen a kerület legjobb atlétái indulnak és több fővárosi atléta indulását is remélik.

JULIUS 28-ÁN, VASÁRNAP

rendezi a Keleti Birkózó Szövetség bajnoki versenyét Debrecenben sulycsopordonként és egyesületenként 2—2 résztvevővel. Ugyancsak akkor lesz a Birkózó Szövetség tisztújító közgyűlése is.

„Express”

automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésére áll. —
Igazgató: **Parentesy Lajos.**
Nap-utca 23.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város I-ső foku közigazgatási hatósága értesíti a város területén lakó azokat a tulajdonosokat, akiknek Nagyléta községben ingatlan vagyonuk van, hogy Nagyléta község területén tagosítás következtében minden ingatlan 8 napon belül a tulajdonos nevét feltüntetve karókkal jelölendő meg.

Debrecen, 1929 július hó 12.

Debrecen sz. kir. város I-ső foku közigazgatási hatósága:

H. KISS s. k.
I. tanácsnok.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.
43025/1929. aü.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyminiszter úr 74500/1929. VII. sz. körrendeletével elrendelte, hogy mindazon ideiglenes házádo mentesség iránti kérelmek, melyek benyújtásuk idején azon okból utasítottak el, mert a vonatkozó törvényes rendelkezés szerint elkészítés adattak be, — folyó évi szeptember hó 30. napjáig a mulasztás felsorolása mellett megújíthatók. Ez a rendelkezés különösen vonatkozik a földbirtokrendezés során juttatott házhelyeken épített házakra.

Felhívja a városi adóhivatal mindazokat, kiknek adómentességi kérelme elkészítés éjén utasított el, hogy folyó évi szept. 30. napjáig, — épült ház tervrajza, használatba vételi engedélye csatolása, valamint a mulasztás okának felsorolása mellett kérelmüket a m. kir. adóhivatalhoz nyújtsák be.

Debrecen, 1929 július 16-án.
Városi adóhivatal.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZENI és TISZANTÓLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Goldberger Bembérgelyem

Parisette, Crepe de schine, karton, rendkívül olcsó árban. — Fehér vásznat 70 fillér től, bel és külföldi ágynemű damaszt paplanlepedő, abrosz, törülköző, legolcsóbban kizárólag csak Guttmann vászon lerakattan vehet, Széchenyi uca 19. bent az udvarban. 21-a

Allást kereső nők részére

Keresztény

29 éves asszony gazdaságnak 6 éves leányával elhelyezkedne plébánián vagy magánoshoz is. Novákné, — Fazekas Mihály u. 7. Debrecen. 1245

Allást kereső férfiak

Könyvelő,

mérlegképes, magyar, német nyelvben és adóügyben jártas, délelőtti eloglaltságra, elhelyezést keres, könyvek rendbehozását, óra-könyvelést vállalok. — Cím a kiadóban. 13-a

Betöltendő állás nők részére

Kiszolgáló

ügyes, intelligens, jó megjelenésű leány vendéglőbe kiszolgálónak azonnal felvétetik, fizetben jártas, varnitudó előnyben. Halász, Simonvi ut 2. 1178

Egy

borbélysegédet felvesz Wesselényi uca 123 sz (volt Homokkert uca), Varga. 1202

HIRDETMEY.

A debreceni kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Barna Mihály debreceni bejegyzett cég és annak tulajdonosa Barna Mihály cipész-mester (Boldogfalva u. 2.) kérelmére a csődön kívüli kényszerjegyzési eljárást megindította a mai nappal kezdődő joghatállyal.

Vagyonfelügyelő dr. Kocsis Sándor debreceni ügyvédet rendelte ki.

A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket 1929 évi augusztus hó 5. (öt) napjáig bezárólag a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarnál (O. H. E. K. Sz. Deák Ferenc u.) az 1410—1926. M. E. sz. rendelet 52. §-ában meghatározott módon jelentésk be.) Írásban, a követelés összegének és jogcímének megjelölésével, esetleges váltófedezet, zálogjog, — vagy egyéb biztosíték felemlítésével. Külön kielégítésre jogosított oly hitelező, aki követelését az egyezségi eljárásban érvényesíti, köteles a bejelentésben a külön kielégítés alapját szabatosan megjelölni és nyilatkozni arra nézve, hogy követelését a külön kielégítési jog előreláthatóan mekkora összeg erejéig fedezi. Az a hitelező, aki előnyös kielégítésre tart igényt, a bejelentésben ez igényének jogalapját kötelezni köteles.

A hitelezőket felhívja, hogy a netalán létrejött magánjegyzés lényeges tartalmának a Budapesti Közlönyben megjelent közzétételét követő 15 nap alatt a netáni magánjegyzés tekintetében fentálló esetleges észrevételeiket az OHEKSZ-nél írásban nyújtsák be, továbbá figyelmezteti hitelezőket arra, hogy a magánjegyzés létre nem jöttének esetében a bejelentett követelések után járó törvénykezési illetéket az egyezségi tárgyalás határnapjáig róják le.

Debrecen, 1929 július 16.

Dr. Bata Imre sk.
kir. tszéki bíró.

A kiadvány hitelező:

Görgey, igazgató.

— Hétfőn minden újságírásnál a „Debreceni Hétfői Újság” kéri. Ára 10 fillér.

Egy

bejáró leány egésznapra felvétetik. Késes u. 82. szám. 1258

Szabadjeggyel

bíró nőt csekély házimunkáért Balatonra viszik nyaralni. Csapó u. 53. 1251

Bejáróné

belépésre kerestetik. — Hatvan u. 6. sz., II. em. 1242

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót

fűszerüzletbe felvesszék, Vadász, Meszena 1. 1163

Kifutó fiut felvesz Kusza Béla fűszerkereskedő, Méliusz-tér 9. 1260

Fűszerüzletbe,

kifutó és tanuló felvétetik. Varga uca 35. szám. 1259

Kovács segéd,
jó munkás, felvétetik,
Hatházi út 11. sz. Ma-
gyar. 1175

Ügyes
gyakorlott bejárólányt
keresek egész napra,
Szent Anna ucca 51. sz.
fűszerüzlet. 1191

Egy
kifutó leányt felveszek
Sola műórás, Hatvan
ucca 2. szám. 1234

Tanulókat
a jövő iskolai évre, tel-
jes ellátásra, tanári fel-
ügyelettel elvállalok. —
Cím a kiadóban. xx

Ajánlat

Halló! Figyelm!
Győződjön meg az ol-
csó árairól, mert itt
az alkalom. Por festé-
keket, padlólakkokat,
zománcokat, eset árú-
kat és háztartási cikke-
ket a legmélyebben le-
szállított árban árúsi-
tok. Bárány festéküzlet
Csapó ucca 19. sz. 24-a

Gőz-
és villanyerőre berende-
zett közkedvelt gőz-
mosoda, kiváló szép
gallérokat tisztít, ma-
gas zománcfényvel 8
fillérért. Libandi, Pé-
terfia 4. Keresztépület.
710

RAKTAROZÁS
célfajra alkalmas fűd-
szinti helyiséget kere-
sek a József kir. herceg
u. elején. Cím a kiadó-
ban. xx

Felhalmozott
nyári kalapraktáramat
minden elfogadható
áron árúsirom. Árak:
4-10 pengő között.
„Anny” kalapszalom, —
Csapó ucca 47. sz. 19-a

Homokot,
sárgaföldet, agyagot, s
salakot és minden-
nemű fuvarozást, kivál-
tással, házhoz szállít,
„Központi fuvarozás”
Telefon 4-64. Iroda:
Károly Ferenc József
út 18-b. 6-a

Poloskát,
svábbogarat, hangyát,
2' órán belül kiírthat,
szabadalmazott irtó-
szerrel. Kapható Stern
festéküzletben. Piac u.
10. szám. (Bikával
szemben). Ugyanott
magas fényű padlólak-
kok nagyon olcsón kap-
hatók. 1-a

Instállótrágyát
veszünk minden meny-
nyiségben, Farkas Gy.
Fiai műkertészek, vi-
rágüzlet. 5-a

Ablakok
minden nagyságban ké-
szin kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén, volt Szív ucca
14 szám. 42

Olcsó áron
beszerezhet elssőrendű
hentesárunkat, — friss
húst, szalonnát, hajat,
stb. Sózott, sütni való
szalonnát, 1.90 kilo-
gramját. Szücs Béla
hentesüzletében, Szent
Anna ucca 39. 17-a

Csillárjalt
olcsóbban szerezheti be
a Földvári-féle csillár-
gyárban, mint bárhol,
Széchenyi ucca 55 sz.

Latin
javító vizsgára előké-
szít gimnáziumi tanár.
Timár u. 23. sz. xx

Meghívó
a nyulási rokkanttelep,
régijó Czákó korcs-
májában, folyó hó 20.
napján, félnyolc órakor
körte és meggyüzret-
tel egybekötött tánc-
mulatságra. Aki szereti
a jó italt, jó ételt, a ma-
gyar táncot ott lesz. —
Belépődíj 1 pengő, zár-
óra hajnali 5 órakor.
Bálga: Porcsin Viktor.
1207

Soffőrvizsgára
szakszerűen, műhely-
gyakorlattal csak Kiss
gépműhely, 19 év óta
fennálló soffőriskolája
készít elő. Ha hívatásos
soffőr akar lenni, —
csakis műhely gyakor-
lattal tanuljon. Erzsé-
bet ucca 20. 1331

Bor
kifutó zamató 5 liter
vételnél 64 fillér. Vá-
mospécsi finom ve-
gyes 80 fillér Dénes-
nél Czegléd ucca 22. sz.
16a

Tűzifa
és kőszemek, építkezési
anyagok, legolcsóbban
beszerezhetők, Guttman
Lajosnál, Debrecen, Is-
potály ucca 19. szám.
Telefon 14-34. 9-a

Jó házikoszt
kapható jutányosan —
Cserepes ucca 10. 1195

Hj. Máthé János
vízvezeték, csatornázás
és központi fűtés beren-
dezési vállalata. Elvállal:
vízvezeték, csator-
názás, központi fűtés,
fürdő- és egészségügyi
berendezések készítését
és minden e szakma-
beli javításokat. Kivá-
natra költségvetések és
tervek készülnek. —
Iroda és műhely Csapó
ucca 24. szám, (bent az
udvarban.) Telefon sz.:
3-21. 659

Motorkerékpárok
175 cm. Angol AKD,
felülvezényelt. OHV. 4
ütemű. 300 cm. Angol
AKD, felülvezényelt.
200 cm. Német Zundap
1929-es típus. 500 cm.
Német. Diamant, oldal
kocsis. Kedvező fizetési
feltételek mellett meg-
tekinthető raktáram-
ban, Csapó ucca 28. sz.
17-a

Húsárak:
1 kg. I. rendű marha-
hús pengő 1.40, 1 kg. II
rendű marhahús pengő
1.20. Kapható Guttman
Sámuel, Csapó ucca 18,
Csapó ucca 40. sz. 32-a

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési
helye, Első debreceni
téglyagyár, Iroda, Royal
épület. Telefon 59, 226
557. szám. 31-a

Kereslet

Elveszett
csütörtök délután fél 6
és 6 óra között egy
brostú, benne fénykép-
pel, a Péterfia ucca 31
számtól a főgim-
náziumig, a becsületes
megtaláló jutalomban
részesül, ha a Péterfia
31. szám alá beszolgá-
tatja. Bleyerékhez.
1257

E hó 17-én
a Széchenyi uton 6 és
fél 7 óra között elve-
szett egy drapp színű
boa. A becsületes meg-
találó kellő jutalom el-
lenében szolgáltatassa —
vissza, Török Bálint u.
25. alá. xa.

Tejhaszonra
tehenet elvállalok ta-
nyára. Címet kérem a
kiadóba leadni. 1247

Lakás kereslet
Gyermektelen
fiatal tisztviselő ház-
aspár, egyszobás, kony-
hás, esetleg két szoba,
konyhás modern lakást
keres, központtól nem
messze. Leveleket a ki-
adóhivatalba, „Pontos
fizető” jellegére. 22-f

Uccai
kétszobás modern la-
kást keresek, Labancz-
tanár, Simonffy ucca
20. szám. 26-f

Kiadó lakás
Két szoba,
speiz, mellékkelhelyiségek
kel, esetleg üzlethelyi-
ségnek, azonnal kiadó.
Diószegi út 19. 1156

Háromszobás
uccai komfortos és egy
pince lakás kiadó, Ver-
bőczy ucca nyolc. 1182

Magasföldszinti
3 szobás lakás kiadó.
Meszena u. 26. Értekez-
ni az első lakásban.

Modern,
a legnagyobb komfort-
tal 4 szoba, előszoba,
fürdőszoba, cselédszo-
ba stb.-ből álló lakás
külön udvarral kiadó.
Magoss György-tér 16,
régijó Simonyi út 10., a
vált közpórházzal
szemben. 7-f

Kiadó
két szoba, konyha, Rá-
kóczy ucca 11. sz. 23-a

Modern
3 szobás, előszobás
gyönyörű lakás, Mik-
lós uccai részén, aug.
hó elsejére kiadó. —
Cím a kiadóban. 10-a

Két szoba,
konyha, speiz, fürdő-
szoba, nyári konyha —
augusztus hó elsejére
kiadó, Temető ucca 24.
szám. 1233

Két szoba,
előszoba, konyha ki-
adó aug. 1-ére. Eötvös-
ucca 85. 1207

Szép
2 szoba irodának, ren-
delőnek vagy gyermek-
telen házaspárnak ki-
adó. Hatvan u. 37. 807

Két szoba,
(udvari) mellékkelhelyi-
ségekkel, virágos és zöl-
d-séges kerttel együtt, a
hol más hérlő nincs, —
kiadó. Károly Ferenc
József ut 8. (Margit-
fürdő áttellenében.)
1254

Három.
esetleg 2 szobás, fürdő-
szobás lakás azonnal-
ra kiadó. Hunyadi ucca
14. sz. 1249

Egy
szoba, konyha, spájz.
Külön udvarral, azon-
nal kiadó. Homok ucca
68. sz. 1212

Egy
szép szoba, fél konyhá-
val azonnal kiadó. Olaj
út 57a. sz. 1240

Két szoba,
konyha aug. 1-ére ki-
adó. Szepességi ucca
32. Széchenyi ucca fe-
lül 2-ik áz. 1246

Butorozott szoba
Kiadó
uccai butorozott szoba,
fürdőszoba és konyha-
használat. Piac 10.
II. em. 2. 1248

Uccai
butorozot szoba azon-
nalra kiadó. Diszkrét
bejárattal. Kazinczy u.
7. sz. 1238

Tisztesleges
kvártélyos felvétetik el-
sejére vagy azonnal. —
Kar u. 3. 1219

Üzlet,
műhely, raktár
Nagyforgalmu
helyen egy üzlethelyi-
ség aug. 1-ére kiadó.
Csapó 97. 1243

Egy üzlethelyiség
mindenre alkalmas —
augusztus 1-re kiadó.
Érdeklődni Batthyá-
nyi ucca 10. sz. alatt, a
trafikban. 14a

Üzlethelyiség
augusztus hó elsejére,
üresen, Szent Anna u.
41. szám alatt kiadó.
Értekezhetni lehet a
háztulajdonossal. 1183

Piac u. 73.
„Elisée” üzlethelyiség
üzletáthelyezés miatt —
azonnal kiadó. Érdek-
l-dni ugyanott. 1253

Modern
hentes üzlet berendezés,
új kerékpár eladó. Cím
a kiadóban. 1220

Modernül
felszerelt hízaló eladó,
vagy bérbeadó, lakás-
sal, magtár s nagy göré-
val felszerelve. Bővebb
felvilágosítással szolgál
Bartha Gábor, Baross
ucca 16. szám. 1168

Eladó ingóság

Zongora,
keresztúros, bécsi —
gyártmány, eladó. Piac
ucca 58, I. lépcső, II.
28. sz. 1217

Diófa-
és akácfa törzsek, bu-
tornak és szerszám-
fának eladók. Kossuth
ucca 16. 999

Kulberendezés
eladó és pedig egy db
2.6 HP villanymotor és
egy db szívfnyomó szí-
vattyu, hozzávaló —
transzmisszióval. Érte-
kezni lehet Kossuth u.
15. sz. 1a

Eladó
egy ötszemélyes, csú-
kott „Ford” kocsi egész
jó, üzemképes állapot-
ban, a legolcsóbb árért,
előnyös fizetési feltéte-
lek mellett. Érdeklődni
Fridemann Frigyes bőr
kereskedése, Hajdu-
szoboszló, címen lehet.

Csépésre,
szántásra alkalmas, —
üzemképes traktor el-
adó. Értekezni lehet
Nagy Józsefnél, Szent
Anna ucca 3. 1226

Olesón eladók.
Szalontűkrök, függő-
nyók, nagy kávéházi
kokszkályha. Erzsébet-
ucca 109. Megtekin-
thető 2-6-ig. 1252

Eladó
1 db expressz automata
szikvizgép, üvegekkel.
Bihari telep. Bihari u.
1. szám. 1157

Eladó állatok
Fejős-tehén,
jó tejelő, vöröstarka,
azonnal eladó. Cím a
kiadóhivatalban. xxx

Tizenkét liter
tejhozamú, simemen-
táli tehén eladó. Cím a
kiadóban. 27-f

Eladó állatok
1 darab 2 éves, 1 drb.
1 és fél éves, piros-tar-
ka bika borjú és 1 drb.
fejős, pirostarka te-
hén eladó. Megtekin-
thető a Szentanna pusz-
tai vasuti megálló mel-
lett levő Szigethy Gy.
ig. gazdaságában. x

1180 kg. súlyban
két bikaborjú és egy
tehén eladó, vágásra
igen alkalmas. Cím a
kiadóban. 27-f

Süldő disznó
és választott malacok
eladók, Rákóczy ucca 9.
szám. 1255

Eladó ház

Eladó ház.
Bauer ucca 15. szám.
Ugyanott egy üzlethelyi
ség kiadó. 1250

Eladó föld

Száz darab házhely
a monostorpályi köves-
út mellett, négyszög-
ötenként 3 pengőért,
36 havi részletre eladó,
Dienes József OFB in-
gatlaniróddája, Fűvész-
kert ucca 16. 29-a

Eladó
Halápon a vasuti álló-
mástól 18 perc távol-
tágra 50 katasztrális,
prima tanyás föld. —
előnyös fizetési feltéte-
lekkel. Értekezni lehet:
Magoss György-tér 16.
régijó Simonyi út 10., a
vált közpórházzal szem-
ben. 12-f

Házhelyek
villamoshoz 300 lépés-
nyire, nagy jövőjű he-
lyen, gumölcsfákkal
betelepítve, kisebb, na-
gyobb parcellákban, —
1000 pengőtől 1400 pen-
gőig, harmíhat havi
részletre eladók, 80 pen-
gővel megvehető Bihari
ucca 4. szám, vágóhid
mögött. 12-a

Házhelyek
eladók a Hungária ma-
lom mellett. Értekezni
József kir. herceg ucca
39. szám lehet. 1228

Házhelyek
pár perc villamoshoz 350
négyszögletes parcellák, 36
havi részletre eladók. —
Bihari ucca 9. szám.

Birtok bérlet

Elepen
164 kat. hold tanyás
birtok eladó, esetleg
haszonbérbe kiadó. Ér-
tekezni lehet: Kossuth
ucca 48 szám alatt. 21-f

Bérbeadó
modern családi ház 1
kat. hold prakirozott
és konyhakerttel négy
szoba, fürdőszoba, ter-
rasz és egyéb mellék-
helyiségekkel, istállóval,
aug. 1-én beköltözhető.
Villamos megálló a ka-
puban. Simonyi ut 28.
1x

Telefonokat
villamosberendezéseket
a legkomplikáltabbakat
is 30 év óta készíti, javít
teljes garancia mellett
a Földvári, Debrecen I.
elektrotechnikai gyár,
Széchenyi ucca 55. sz.